

Lagrådsremiss

Den europeiska exekutionstiteln för obestridda fordringar

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 27 oktober 2005

Thomas Bodström

Magnus Medin
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd antog den 21 april 2004 förordningen (EG) nr 805/2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar. Förordningen tillämpas fullt ut sedan den 21 oktober 2005. Syftet med förordningen är att domar och andra avgöranden som avser obestridda fordringar skall kunna verkställas i en annan medlemsstat i Europeiska unionen (EU) utan att det behövs någon verkställighetsförklaring; det skall inte finnas något exekvaturförfarande i verkställighetsstaten. Den domstol eller myndighet som har meddelat ett avgörande som avser en obestridd fordran skall i stället utfärda ett intyg där avgörandet intygats vara en europeisk exekutionstitel. På grundval av detta intyg skall avgörandet sedan kunna verkställas i ett annat EU-land. Det blir således enklare att få utländska avgöranden verkställda i Sverige samtidigt som svenska avgöranden lättare kan verkställas i andra EU-länder.

Förordningen föranleder vissa kompletterande lagbestämmelser, vilka föreslås i denna lagrådsremiss. Bestämmelserna, som rör rättelse och återkallelse av intyg om en europeisk exekutionstitel samt verkställighet i Sverige av utländska avgöranden som har intygats vara europeiska exekutionstitlar, föreslås tas in i en ny lag. I den nya lagen bör också de nuvarande kompletterande bestämmelserna till Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen och Luganokonventionen samlas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2006.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:794) om Luganokonventionen.....	8
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen.....	9
2.4	Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)	10
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område.....	11
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område.....	13
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning.....	14
2.8	Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009).....	15
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna	16
3	Ärendet och dess beredning.....	17
4	Bestämmelser om verkställighet av privaträttsliga avgöranden.....	17
4.1	Internationella bestämmelser om verkställighet av privaträttsliga avgöranden.....	17
4.2	Svenska bestämmelser om verkställighet av privat- rättsliga avgöranden	19
5	Förordningen om den europeiska exekutionstiteln.....	19
6	Överväganden och förslag.....	21
6.1	Information till svaranden.....	21
6.2	Förnyad prövning av en dom eller ett utslag	23
6.3	Rättelse av ett intyg om en europeisk exekutionstitel.....	25
6.4	Återkallelse av ett intyg om en europeisk exekutions- titel	26
6.5	Verkställighet i Sverige.....	27
6.6	Lagtekniska frågor	30
7	Ikraftträdande	30
8	Ekonomiska konsekvenser	31
9	Författningskommentar	31
9.1	Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om internationell verkställighet av vissa avgöranden	31
9.2	Övriga lagförslag	37

Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar	38
Bilaga 2	Sammanfattningen i promemorian Den europeiska exekutionstiteln för obestridda fordringar (Ds 2005:11).....	69
Bilaga 3	Promemorians lagförslag.....	70
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanser	81
Bilaga 5	En närmare beskrivning av förordningen om den europeiska exekutionstiteln.....	82

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden,

2. lag om ändring i lagen (1992:794) om Luganokonventionen,

3. lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen,

4. lag om ändring i sjömanslagen (1973:282),

5. lag om ändring i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område,

6. lag om ändring i lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område,

7. lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning,

8. lag om ändring i sjölagen (1994:1009),

9. lag om ändring i lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till vissa gemenskapsrättsakter och internationella instrument som reglerar domstols behörighet eller erkännande och internationell verkställighet av avgöranden på privaträttens område.

De gemenskapsrättsakter och internationella instrument som avses är

1. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område¹ (Bryssel I-förordningen),

2. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner² (Brysselkonventionen),

3. konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område³ (Luganokonventionen), och

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar⁴ (förordningen om den europeiska exekutionstiteln).

Reservforum

2 § Om det finns svensk domsrätt enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § och annan behörig domstol saknas, är Stockholms tingsrätt behörig. En ansökan enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning skall, om annan behörig kronofogdemyndighet saknas, göras hos Kronofogdemyndigheten i Stockholm.

¹ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1 (Celex 32001R0044).

² EGT C 27, 26.1.1998, s. 1 (Celex 41998A0126).

³ EGT L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁴ EUT L 143, 30.4.2004, s. 15 (Celex 32004R0805).

Erkännande och verkställighet enligt Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen eller Luganokonventionen

Särskild vägransgrund

3 § Om en ansökan görs enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3 skall ett avgörande som rör ett civilrättsligt anspråk inte erkännas eller verkställas i Sverige, om det har meddelats i en annan stat inom ramen för ett brottmål som avser ett icke uppsåtligt brott mot någon som

1. varken har hemvist eller är medborgare i den staten,
2. inte har följt ett föreläggande om personlig inställelse, och
3. inte har haft tillfälle att svara i målet.

Exekvaturförfarande

4 § Vid beslut med anledning av en ansökan enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3 om att ett utländskt avgörande skall erkännas eller förklaras vara verkställbart i Sverige skall Svea hovrätt bestå av en lagfaren domare.

5 § Vid handläggningen i Svea hovrätt av en ansökan om ändring av ett beslut enligt 4 § tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av tingsrätts beslut, om inte annat följer av en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3.

En ansökan om ändring skall, om den görs av den som har gjort ansökan enligt 4 §, ha kommit in till Svea hovrätt inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

En domare som har prövat en ansökan enligt 4 § får inte delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet.

6 § Vid handläggningen i Högsta domstolen av ett överklagande av ett beslut i en fråga som avses i 4 § tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av hovrätts beslut, om inte annat följer av en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3. Prövningstillstånd krävs vid överklagande.

Verkställighet

7 § Har en ansökan enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3 om att ett utländskt avgörande skall förklaras vara verkställbart bifallits, skall avgörandet verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft, om inte annat följer av gemenskapsrättsakten eller det internationella instrumentet.

Vid verkställighet av ett utländskt avgörande som rör en säkerhetsåtgärd skall i stället bestämmelserna om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd tillämpas.

8 § Om hovrätten vid det förfarande som avses i 4 § bifaller en ansökan om att ett utländskt avgörande skall förklaras vara verkställbart, skall hovrättens beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

Erkännande och verkställighet enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln

Rättelse av intyg

9 § Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel inte stämmer överens med den bakomliggande domen eller officiella handlingen eller det bakomliggande utslaget på grund av ett skrivfel eller liknande, skall intyget rättas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget.

Återkallelse av intyg

10 § Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel har utfärdats i strid mot de krav som finns i förordningen om den europeiska exekutionstiteln, skall intyget återkallas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget.

Innan intyget återkallas, skall parterna få tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövligt.

Verkställighet

11 § Har ett utländskt avgörande intygats vara en europeisk exekutionstitel, skall avgörandet verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft, om inte annat följer av artikel 21 eller 23 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006, då lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden skall upphöra att gälla.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:794) om Luganokonventionen

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1992:794) om Luganokonventionen¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Kompletterande bestämmelser finns i *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden*.

Föreslagen lydelse

3 §²

Kompletterande bestämmelser finns i *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2002:461.

² Senaste lydelse 2002:461.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1998:358) om Brysselkonventionen¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Kompletterande bestämmelser finns i *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden*.

Föreslagen lydelse

3 §²

Kompletterande bestämmelser finns i *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2002:462.

² Senaste lydelse 2002:462.

2.4 Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)

Härigenom föreskrivs att 14 § sjömanslagen (1973:282) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §¹

Twist om sjömans anställningsförhållande får inte dras inför utländsk myndighet.

Första stycket gäller inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden.

Första stycket gäller inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som anges i 1 § andra stycket 1–3 lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:465.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag tillämpas inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden*, eller av särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av avgöranden och förlikningar på särskilda rättsområden.

Lagen tillämpas inte heller beträffande

1. dom eller förlikning i mål angående boskillnad, legal separation, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, antagande av adoptivbarn eller adoptivförhållandes hävande, omyndighetsförklaring eller dess hävande eller i mål angående bodelning eller skadestånd med anledning av legal separation, äktenskapsskillnad eller återgång av äktenskap, om *ej fråga är* om verkställighet av dom som skall gälla här i riket enligt 22 § förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption eller förmynderskap,

2. dom eller förlikning rörande vårdnad om eller rätt till umgänge med barn eller överlämnande av barn i annat fall, om *ej fråga är* om verkställighet enligt 6 §,

Föreslagen lydelse

7 §¹

Denna lag tillämpas inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*, eller av särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av avgöranden och förlikningar på särskilda rättsområden.

Lagen tillämpas inte heller beträffande

1. dom eller förlikning i mål angående boskillnad, legal separation, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, antagande av adoptivbarn eller adoptivförhållandes hävande, omyndighetsförklaring eller dess hävande eller i mål angående bodelning eller skadestånd med anledning av legal separation, äktenskapsskillnad eller återgång av äktenskap, om *det inte är fråga* om verkställighet av dom som skall gälla här i riket enligt 22 § förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption eller förmynderskap,

2. dom eller förlikning rörande vårdnad om eller rätt till umgänge med barn eller överlämnande av barn i annat fall, om *det inte är fråga* om verkställighet enligt 6 §,

¹ Senaste lydelse 2002:466.

3. dom eller förlikning rörande familjerättslig underhållsskyldighet,

4. dom eller förlikning rörande faderskapet till barn,

5. dom eller förlikning angående rätt på grund av arv eller testamente, efterlevande makes rätt, boutredning eller skifte med anledning av dödsfall eller ansvarighet för den dödes gäld, om *ej* den avlidne var medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige och hade hemvist i någon av dessa stater,

6. dom eller förlikning angående

a) gäldenärs försättande i konkurs,

b) inledande av förhandling om offentligt ackord utan konkurs,

c) andra *på* konkursdomares eller konkursdomstols prövning *beroende frågor* eller

d) rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet eller återgång på grund av konkurs eller förhandling om offentligt ackord utan konkurs i något av de nordiska länderna, om av konkursbeslutet eller beslutet om offentlig ackordsförhandling *framgår* att gäldenären inte hade hemvist i något av de nordiska länderna,

7. dom eller förlikning i mål som skall *upptagas* omedelbart av särskild domstol för handläggning av tvister rörande kollektivavtal.

3. dom eller förlikning rörande familjerättslig underhållsskyldighet,

4. dom eller förlikning rörande faderskapet till barn,

5. dom eller förlikning angående rätt på grund av arv eller testamente, efterlevande makes rätt, boutredning eller skifte med anledning av dödsfall eller ansvarighet för den dödes gäld, om *inte* den avlidne var medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige och hade hemvist i någon av dessa stater,

6. dom eller förlikning angående

a) gäldenärs försättande i konkurs,

b) inledande av förhandling om offentligt ackord utan konkurs,

c) andra *frågor som beror av* konkursdomares eller konkursdomstols prövning, eller

d) rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet eller återgång på grund av konkurs eller förhandling om offentligt ackord utan konkurs i något av de nordiska länderna, om *det framgår* av konkursbeslutet eller beslutet om offentlig ackordsförhandling att gäldenären inte hade hemvist i något av de nordiska länderna, *eller*

7. dom eller förlikning i mål som skall *tas upp* omedelbart av särskild domstol för handläggning av tvister rörande kollektivavtal.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag är tillämplig på domar som har meddelats i Österrike i ämnen av privaträttslig beskaffenhet. Lagen tillämpas på domar i sådana ämnen, även om de har meddelats i ett straffrättsligt förfarande. Lagen tillämpas inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden*.

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag är tillämplig på domar som har meddelats i Österrike i ämnen av privaträttslig beskaffenhet. Lagen tillämpas på domar i sådana ämnen, även om de har meddelats i ett straffrättsligt förfarande. Lagen tillämpas inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:467.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

Härigenom föreskrivs att 6 a § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Särskilda bestämmelser om kronofogdemyndighets behörighet m.m. finns i *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden* och i de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av den lagen.

Föreslagen lydelse

6 a §¹

Särskilda bestämmelser om kronofogdemyndighets behörighet m.m. finns i *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden* och i de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av den lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:468.

2.8 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 21 kap. 2 § sjölagen (1994:1009) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 kap.

2 §¹

I fråga om *behörighet* för sjörättsdomstol att ta upp tvistemål som avses i 1 § första stycket skall bestämmelserna om laga domstol i tvistemål i allmänhet tillämpas.

Talan får även väckas vid sjörättsdomstolen för den ort där fartyget finns. Har säkerhet för en fordran ställts hos en myndighet till befrielse från kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd, får talan väckas även vid sjörättsdomstolen för den ort där säkerheten har ställts. Talan angående en fordran som säkerheten har avsett får väckas vid sistnämnda sjörättsdomstol, även om säkerheten har upphört att gälla.

Finns inte sjörättsdomstol i den ort där svaranden har kunnat sökas enligt första och andra stycket, väcks talan vid den sjörättsdomstol som är närmast den orten.

Om flera är redare i ett fartyg, skall fartygets hemort anses som redariets hemvist.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte om annat följer av *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden* eller av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av den lagen. Andra stycket gäller dock om fartyget är belagt med kvarstad.

I fråga om *behörigheten* för sjörättsdomstol att ta upp tvistemål som avses i 1 § första stycket skall bestämmelserna om laga domstol i tvistemål i allmänhet tillämpas.

Finns inte sjörättsdomstol *på* den ort där svaranden har kunnat sökas enligt första och andra stycket, väcks talan vid den sjörättsdomstol som är närmast den orten.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte om annat följer av *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden* eller av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som *anges i 1 § andra stycket 1–3* den lagen. Andra stycket *i denna paragraf* gäller dock om fartyget är belagt med kvarstad.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:469.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

När en fråga uppkommer om verkställighet av en dom enligt artikel 8 i 1992 års fondkonvention tillämpas det förfarande som föreskrivs i 21 kap. 6 § sjölagen (1994:1009).

Detta förfarande tillämpas också när en fråga uppkommer om verkställighet av en dom enligt artikel 8.1 i 2003 års fondprotokoll. Har domen meddelats av en domstol i en stat där Bryssel I-förordningen gäller, tillämpas dock det förfarande som föreskrivs i förordningen och i *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden*.

Detta förfarande tillämpas också när en fråga uppkommer om verkställighet av en dom enligt artikel 8.1 i 2003 års fondprotokoll. Har domen meddelats av en domstol i en stat där Bryssel I-förordningen gäller, tillämpas dock det förfarande som föreskrivs i förordningen och i *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

3 Ärendet och dess beredning

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd antog den 21 april 2004 förordningen (EG) nr 805/2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar. Förordningen trädde i kraft den 21 januari 2005 och tillämpas fullt ut sedan den 21 oktober 2005. Förordningen är publicerad i Europeiska unionens officiella tidning (EUT L 143, 30.4.2004 s. 15, Celex 32004R0805, rättelse publicerad i EUT L 97, 15.4.2005, s. 64) och finns i svensk lydelse som *bilaga 1*.

Inom Justitiedepartementet har departementspromemorian Den europeiska exekutionstiteln för obestridda fordringar (Ds 2005:11) utarbetats. I promemorian föreslås en ny lag som innehåller kompletterande bestämmelser till EG-förordningen. Promemorian har remissbehandlats.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. I *bilaga 4* finns en förteckning över remissinstanserna. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju 2005/3514/DOM).

I förordningen (2005:712) med föreskrifter om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden, som trädde i kraft den 21 oktober 2005, finns de kompletterande bestämmelser till förordningen om den europeiska exekutionstiteln som inte kräver lagform. Dessa bestämmelser, som bl.a. rör äkthetsintyg och bestyrkande av översättningar, överensstämmer i allt väsentligt med de förordningsbestämmelser som föreslogs i promemorian. Promemorians förslag i dessa delar behandlas inte i lagrådsremissen.

4 Bestämmelser om verkställighet av privaträttsliga avgöranden

4.1 Internationella bestämmelser om verkställighet av privaträttsliga avgöranden

Bryssel- och Luganokonventionerna

Det finns flera europeiska konventioner och EG-förordningar som reglerar frågor om domstols behörighet och frågor om erkännande och verkställighet av domar och andra avgöranden inom det privaträttsliga området.

År 1968 antogs konventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (Brysselkonventionen). Den har ändrats vid fyra tillfällen i samband med nya EU-medlemsstaters tillträde till konventionen. År 1971 kompletterades den med ett protokoll som gav EG-domstolen behörighet att tolka konventionen. Samtliga de stater som var medlemmar i EU före utvidgningen år 2004 har tillträtt Brysselkonventionen, tolkningsprotokollet och tilläggskonventionerna. Belgien har dock inte ratificerat den fjärde tilläggskonventionen, rörande bl.a. Sveriges tillträde, vilket innebär att den inte har trätt i kraft mellan Belgien och övriga konventionsstater. Brysselkonventionen är därför inte tillämplig mellan Sverige och Belgien.

En med Brysselkonventionen parallell konvention är Luganokonventionen. Den antogs år 1988 och har tillträtts av de 15 stater som var medlemmar i EU före utvidgningen år 2004, av den nya EU-medlemmen Polen samt av Island, Norge och Schweiz.

Bryssel- och Luganokonventionerna är tillämpliga på internationella tvister på privaträttens område. De omfattar således inte straffrätt och heller inte skattefrågor, tullfrågor och liknande förvaltningsrättsliga frågor. De är inte heller tillämpliga på familjerättsliga frågor om fysiska personers rättsliga ställning, makars förmögenhetsförhållanden samt arv och testamente. Familjerättslig underhållsskyldighet omfattas dock av konventionerna. Slutligen omfattas inte frågor om konkurs, ackord och liknande förfaranden, social trygghet eller skiljeförfaranden av konventionernas tillämpningsområden.

Konventionerna är uppbyggda som s.k. dubbla konventioner. De reglerar inte bara frågor om erkännande och verkställighet av utländska avgöranden utan också frågor om domstolars internationella behörighet. Den domstol som skall pröva verkställighetsfrågan skall, mot den bakgrunden, som regel inte ifrågasätta behörigheten för den domstol som har meddelat det avgörande som skall verkställas.

Under åren 1997–1999 genomfördes en översyn av Bryssel- och Luganokonventionerna. Arbetet resulterade i en rad ändringar av både saklig och redaktionell karaktär. Dessa har såvitt avser Brysselkonventionen genomförts genom antagandet av rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Bryssel I-förordningen). Det pågår även förhandlingar avseende Luganokonventionen. Avsikten är att det skall antas en ny Luganokonvention som skall ersätta den nuvarande konventionen.

Bryssel I-förordningen

Genom Amsterdamfördragets ikraftträdande uppkom möjligheten att inom ramen för det gemenskapsrättsliga samarbetet enligt avdelning IV i EG-fördraget anta rättsakter om privaträttsligt samarbete. Denna möjlighet har bl.a. utnyttjats genom antagandet av Bryssel I-förordningen.

Bryssel I-förordningen, som trädde i kraft den 1 mars 2002, är liksom Bryssel- och Luganokonventionerna ett dubbelt instrument. Den reglerar således inte bara erkännande och verkställighet av utländska avgöranden utan också domstols internationella behörighet. Det materiella tillämpningsområdet för Bryssel I-förordningen är identiskt med tillämpningsområdena för Bryssel- och Luganokonventionerna.

Bryssel I-förordningen ersätter Brysselkonventionen, jämte tillhörande protokoll, i förhållande till samtliga medlemsstater inom EU utom Danmark. Enligt ett särskilt protokoll skall nämligen avdelning IV i EG-fördraget inte tillämpas på Danmark. Detta innebär att Brysselkonventionen, och inte Bryssel I-förordningen, tills vidare reglerar förhållandet mellan Danmark och de 15 stater som var medlemmar i EU före utvidgningen år 2004. I förhållandet mellan Danmark, Estland, Lettland, Litauen, Ungern, Slovakien, Slovenien, Malta, Cypern och Tjeckien finns för närvarande ingen multilateral reglering av frågor om domstols

behörighet och om erkännande och verkställighet av privaträttsliga avgöranden. Mellan Danmark och Polen är Luganokonventionen tillämplig.

Europeiska unionens råd beslutade den 19 september 2005 att underteckna ett avtal mellan EG och Danmark som skall göra Bryssel I-förordningen tillämplig även i förhållande till Danmark. Efter det att ett samrådsförfarande med Europaparlamentet har avslutats kommer frågan om ingående av avtalet att behandlas av rådet. Avtalet skall sedan träda i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter det att EG och Danmark har vidtagit nödvändiga åtgärder med anledning av avtalet. En särskild lösning måste också uppnås för de utomeuropeiska territorier för vilka Bryssel I-förordningen inte gäller (se artikel 68 i Bryssel I-förordningen). På sikt kan således Brysselkonventionen komma att bli överflödig.

4.2 Svenska bestämmelser om verkställighet av privaträttsliga avgöranden

För att utländska domar och andra avgöranden skall få verkställas i Sverige förutsätts att det finns en särskild föreskrift om det. Detta följer av 3 kap. 2 § utsökningsbalken. I detta avsnitt behandlas de lagbestämmelser som gör att det är möjligt att verkställa utländska avgöranden som har meddelats med stöd av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som redovisas i föregående avsnitt.

Brysselkonventionen har införlivats i svensk rätt genom lagen (1998:358) om Brysselkonventionen. Luganokonventionen har införlivats i svensk rätt genom lagen (1992:794) om Luganokonventionen. Lagen om Brysselkonventionen och lagen om Luganokonventionen har ändrats i samband med Bryssel I-förordningens ikraftträdande. Ändringarna innebär dock inte någon förändring i sak i förhållande till vad som gällde tidigare (se prop. 2001/02:146 s. 51). I lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden (2002 års lag) finns kompletterande bestämmelser till bl.a. Bryssel- och Luganokonventionerna.

I egenskap av EG-förordning behövde Bryssel I-förordningen inte genomföras genom nationell normgivning för att gälla i Sverige. EG-förordningen kompletteras dock av 2002 års lag. I den lagen finns bestämmelser om bl.a. förfarandet i Svea hovrätt och hos Högsta domstolen för att få ett utländskt avgörande verkställt.

5 Förordningen om den europeiska exekutionstiteln

Bryssel I-förordningen innebar ett steg framåt när det gäller att förenkla förfarandet för att få ett privaträttsligt avgörande verkställt i en annan medlemsstat. Trots vissa ändringar och förenklingar innebär förordningen emellertid inte att domar och andra avgöranden kan erkännas och verkställas automatiskt inom Europeiska unionen. Det finns fortfarande

mellanliggande åtgärder som måste vidtas i verkställighetsstaten innan avgörandet kan erkännas eller verkställas (det s.k. exekvaturförfarandet).

Europeiska rådet uttalade vid sitt möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 sitt stöd för principen om ömsesidigt erkännande. När det gäller privaträttsliga ärenden efterlyste Europeiska rådet en ytterligare minskning av de mellanliggande åtgärder som måste vidtas för att möjliggöra erkännande eller verkställighet av domar och andra avgöranden i EU:s medlemsstater.

Den 18 april 2002 presenterade kommissionen sitt förslag till rådets förordning om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar. Drygt två år senare, den 21 april 2004, antogs förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

Syftet med förordningen är att domar och andra avgöranden som avser obestridda fordringar skall kunna verkställas i en annan medlemsstat i EU, dvs. verkställighet skall ske i en annan medlemsstat än den där avgörandet har meddelats, utan att det behövs någon verkställighetsförklaring. Det skall med andra ord inte finnas något exekvaturförfarande i verkställighetsstaten. Den domstol som har meddelat avgörandet skall i stället utfärda ett intyg där avgörandet intygas vara en europeisk exekutionstitel. På grundval av detta intyg skall avgörandet sedan kunna verkställas i ett annat EU-land.

En ansökan om att ett avgörande skall intygas vara en europeisk exekutionstitel skall göras till den domstol som har meddelat avgörandet.

Enligt förordningen jämställs svensk kronofogdemyndighet med domstol. Även ett utslag meddelat av en kronofogdemyndighet kan således intygas vara en europeisk exekutionstitel.

En förutsättning för att ett intyg skall få utfärdas är att avgörandet är verkställbart i ursprungsmedlemsstaten. Beträffande tredsdomar och utslag måste dessutom förordningens miniminormer, processuella krav, ha uppfyllts för att ett intyg skall få utfärdas. Det finns miniminormer om delgivning och om information till svaranden. Miniminormerna om delgivning handlar om att stämningsansökningar eller motsvarande handlingar och kallelser till domstolsförhandlingar måste ha delgivits svaranden på visst sätt. Miniminormerna om information rör den information som svaranden måste ha fått i en stämningsansökan eller motsvarande handling eller i en kallelse till domstolsförhandling. Det finns också miniminormer om förfarandet efter det att ett verkställbart avgörande har meddelats. Endast om gäldenären har rätt att ansöka om förnyad prövning av avgörandet kan ett intyg om en europeisk exekutionstitel utfärdas. För att ett avgörande som rör ett avtalsförhållande och som meddelats mot en konsument i avtalsförhållandet skall kunna intygas vara en europeisk exekutionstitel måste dessutom avgörandet i vissa fall ha meddelats i den medlemsstat där konsumenten har sitt hemvist.

Utgångspunkten i förordningen är att verkställighetsförfarandet skall regleras av verkställighetsmedlemsstatens lagstiftning. Verkställighet i Sverige av en utländsk europeisk exekutionstitel skall således, om inte något annat följer av förordningen, ske enligt bestämmelserna om verkställighet i utsökningsbalken. Det följer dock av förordningen att Sverige inte får ha regler som missgynnar ett utländskt avgörande i förhållande till ett svenskt avgörande. Av förordningen följer också att en dom eller

ett intyg från ursprungsmedlemsstaten aldrig får omprövas i sak i verkställighetsmedlemsstaten.

Förordningen är tillämplig inte bara på avgöranden meddelade av domstolar och svenska kronofogdemyndigheter utan också på officiella handlingar. Ett avtal om underhållsbidrag som har godkänts av en socialnämnd är en officiell handling i förordningens mening.

Förordningen trädde i kraft den 21 januari 2005 och tillämpas fullt ut sedan den 21 oktober 2005.

För en närmare beskrivning av förordningen, se *bilaga 5*.

6 Överväganden och förslag

6.1 Information till svaranden

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i artiklarna 16 och 17 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln utgör inte hinder mot att intyga att en svensk dom eller ett svenskt utslag är en europeisk exekutionstitel.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har haft någon invändning mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: I artiklarna 16 och 17 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln anges vilken information som gäldenären skall ha fått för att ett avgörande skall kunna intygas vara en europeisk exekutionstitel. Artikel 16 behandlar information om fordran och artikel 17 information om de processuella åtgärder som måste vidtas för att bestrida fordran. Frågan är om svensk processrättslig lagstiftning innehåller motsvarande krav. Om så inte skulle vara fallet, skulle inte svenska tredsdomar och utslag kunna behandlas som europeiska exekutionstitlar. En stadfäst förlikning eller en dom på grundval av ett medgivande kan dock intygas vara en europeisk exekutionstitel även om miniminormerna inte har iakttagits (jfr artikel 12.1).

Enligt artikel 16.1 a skall stämningsansökan eller motsvarande handling innehålla uppgifter om parternas namn och adresser. Enligt 33 kap. 1 § första stycket rättegångsbalken skall en inlaga i domstol innehålla uppgift om parternas namn. Av andra stycket i samma paragraf följer att en enskilds första inlaga i rättegång skall innehålla uppgift om partens postadress. Att en stämningsansökan skall innehålla motsvarande information också rörande motparten följer av 33 kap. 1 § fjärde stycket rättegångsbalken. En ansökan om betalningsföreläggande skall innehålla uppgifter om parterna i den utsträckning som anges i 33 kap. 1 § rättegångsbalken, se 18 § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning (lagen om betalningsföreläggande). Svensk rätt innehåller således krav som motsvarar miniminormen i artikel 16.1 a.

Artikel 16.1 b–d föreskriver att en stämningsansökan eller motsvarande handling skall innehålla uppgift om vilket belopp fordran uppgår till och om yrkad ränta samt uppgift om grunden för fordran. När det gäller ränta skall räntesatsen och den tidsperiod för vilken ränta begärs

anges, om inte lagstadgad ränta enligt ursprungsmedlemsstatens lagstiftning läggs till kapitalbeloppet utan yrkande. Av 42 kap. 2 § rättegångsbalken följer att en stämningsansökan skall innehålla ett bestämt yrkande och en utförlig redogörelse för de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet. Av lagens krav på att ett yrkande skall vara bestämt följer att också ett ränteyrkande måste vara preciserat. En ansökan om betalningsföreläggande skall enligt 10 § lagen om betalningsföreläggande innehålla uppgift om sökandens yrkande och grunden för det. Av 11 § samma lag framgår att en ansökan också skall innehålla uppgift om fordringens belopp och den ränta som begärs. Om ränta begärs, behöver grunden för ränteyrkandet anges endast om yrkandet avser högre ränta än som följer av räntelagen (1975:635). Slutligen följer det av 11 § lagen om betalningsföreläggande att om det inte framgår av ansökningen från vilken dag räntan yrkas, skall yrkandet anses gälla ränta från den dag då ansökningen delgavs svaranden. Svensk rätt innehåller således krav som motsvarar även miniminormerna i artikel 16.1 b–d.

Enligt artikel 17 skall en gäldenär i eller tillsammans med stämningsansökan eller motsvarande handling eller en kallelse till domstolsförhandling klart och tydligt ha informerats om de processuella kraven för att bestrida fordran samt följderna av ett uteblivet bestridande eller en utebliven inställelse. Vad gäller de processuella kraven skall gäldenären ha fått information om när bestridande senast måste ske, vart ett bestridande skall sändas, när och var en eventuell förhandling äger rum samt ett eventuellt krav på att företräddas av ett juridiskt ombud. När det gäller följderna av ett uteblivet bestridande eller en utebliven inställelse skall gäldenären i förekommande fall särskilt ha fått information om möjligheten av en dom och om ansvaret för rättegångskostnaderna.

Tredskodom på grund av parts utevaro från sammanträde för muntlig förberedelse kan enligt 44 kap. 2 § rättegångsbalken bara meddelas, om den som uteblivit har informerats om att tredskodom kan komma att meddelas om han eller hon uteblir. Motsvarande gäller vid utevaro från rättegångstillfälle för huvudförhandling (44 kap. 4 § rättegångsbalken). I kravet på att svaranden måste ha underrättats om att tredskodom kan meddelas vid utevaro ligger också att svaranden måste ha underrättats om var och när inställelse skall ske. Vidare följer av 44 kap. 7 a § rättegångsbalken att tredskodom på grund av underlåtenhet att följa ett föreläggande att skriftligen avge svaromål förutsätter att svaranden har underrättats om att tredskodom kan komma att meddelas mot honom eller henne, om svaromål inte avges. I kravet på att svaranden skall ha underrättats om att tredskodom kan meddelas om svaromål inte avges ligger också att svaranden måste ha underrättats om vart och inom vilken tid svaromål skall avges. Enligt 25 § lagen om betalningsföreläggande skall svaranden föreläggas att inom viss tid till myndigheten yttra sig över en ansökan om betalningsföreläggande. I föreläggandet skall svaranden enligt 26 § samma lag upplysas om att målet kan komma att avgöras även om han eller hon inte yttrar sig över ansökningen. Också i dessa delar innehåller således svensk rätt krav som motsvarar kraven i förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

I svensk rätt ställs det inte upp något krav på att företräddas av ett juridiskt ombud. Förordningens krav på information om ombudstvång har därför ingen betydelse för svenskt vidkommande.

Nästa fråga att ta ställning till är om svensk rätt uppställer krav på information om ansvaret för rättegångskostnaderna; även detta är ju – såsom följer av artikel 17 – en förutsättning för att ett svenskt avgörande skall kunna utgöra en europeisk exekutionstitel. Enligt 18 kap. 14 § rättegångsbalken skall den part som vill ha ersättning för sina rättegångskostnader framställa ett yrkande om det innan handläggningen avslutas. Enligt 42 kap. 7 § rättegångsbalken skall svaranden föreläggas att i svaromål bland annat ange om kändens yrkande bestrids. Om känden i stämningsansökan framställt yrkande om ersättning för rättegångskostnader, skall svaranden således föreläggas att ange sin inställning till detta yrkande. För det fall känden inte framställt ett sådant yrkande i stämningsansökan utan framställer det först i ett senare skede av processen, sänds detta yrkande till svaranden med föreläggande att ange sin inställning (jfr NJA 1980 s. 635). Om sökanden i ett mål om betalningsföreläggande begär ersättning för kostnader, skall han eller hon enligt 17 § lagen om betalningsföreläggande ange detta i ansökan. Av 27 § samma lag följer att svaranden i föreläggandet att yttra sig skall informeras om den kostnadsersättning som han eller hon kan åläggas att betala om utslag meddelas i målet. Av det sagda följer att svensk rätt uppställer samma krav på information om ansvaret för rättegångskostnader som förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

Regeringen kan sammanfattningsvis konstatera att svensk rätt innehåller sådana bestämmelser om information till svaranden att artiklarna 16 och 17 i förordningen inte utgör hinder mot att intyga att en svensk dom eller ett svenskt utslag är en europeisk exekutionstitel.

6.2 Förnyad prövning av en dom eller ett utslag

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i artikel 19 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln utgör inte hinder mot att intyga att en svensk dom eller ett svenskt utslag är en europeisk exekutionstitel.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har haft någon invändning mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt artikel 19 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln kan en dom intygas vara en europeisk exekutionstitel bara om gäldenären enligt ursprungsmedlemsstatens lagstiftning har rätt att ansöka om förnyad prövning av domen under vissa närmare angivna förutsättningar. Till skillnad från artiklarna 13–17, som innehåller miniminormer om förfarandet som resulterar i det avgörande som sökanden vill ha verkställt, innehåller artikel 19 alltså miniminormer rörande förfarandet efter det att ett verkställbart avgörande har meddelats.

Artikel 19 är, på samma sätt som de andra miniminormerna i förordningen, avsedd att ge anvisningar för den domstol eller myndighet som överväger att utfärda ett intyg. Endast om det bedöms att gäldenären har en möjlighet att få en förnyad prövning i den mening och under de förutsättningar som anges i artikel 19 kan ett intyg om en europeisk exekutionstitel utfärdas. Förordningen medför ingen skyldighet att anpassa

svensk lagstiftning till miniminormerna rörande rätten till en förnyad prövning. Om svensk rätt inte ger en rätt till förnyad prövning i den mening och omfattning som avses i artikel 19, saknas emellertid möjlighet att intyga att svenska tredsdomar och utslag är europeiska exekutionstitlar. En stadfäst förlikning eller en dom på grundval av ett medgivande kan dock intygas vara en europeisk exekutionstitel även om miniminormerna inte har iakttagits (jfr artikel 12.1).

Förnyad prövning av domen skall enligt artikel 19.1 a vara möjlig, om delgivning har skett på något av de sätt som föreskrivs i artikel 14 men delgivning utan gäldenärens förskyllan inte har skett i så god tid att gäldenären hade möjlighet att förbereda sitt svaromål. Hänvisningen till artikel 14 innebär att det bara är i de fall då delgivning har skett utan bevis på att gäldenären mottagit handlingen som artikel 19.1 a är tillämplig. Vilka svenska delgivningssätt som faller in under artikel 14 framgår av bilaga 5.

Vidare följer det av artikel 19.1 b att det skall vara möjligt att få till stånd en förnyad prövning av domen, om gäldenären utan egen förskyllan har varit förhindrad att bestrida på grund av force majeure eller exceptionella omständigheter.

Enligt 44 kap. 9 § rättegångsbalken får en part, mot vilken en tredsdom meddelats, ansöka om återvinning inom en månad från den dag då domen meddelades. Den som har fått en tredsdom meddelad mot sig har således enligt svensk rätt möjlighet att ansöka om en förnyad prövning i den mening som avses i artikel 19.1 genom att ansöka om återvinning.

Beträffande utslag i mål om betalningsföreläggande gäller motsvarande regler som för en tredsdom. Ansökan om återvinning skall enligt 53 § lagen om betalningsföreläggande ha kommit in till kronofogdemyndigheten inom en månad från dagen för utslaget. Även den som i ett mål om betalningsföreläggande har fått ett utslag meddelat mot sig har alltså möjlighet att ansöka om förnyad prövning i den mening som avses i artikel 19.1.

Möjligheten till förnyad prövning genom svenska ordinära rättsmedel är, som framgått, inte obegränsad i tiden. Ansökan om återvinning skall göras inom en månad från det att domen eller utslaget meddelades. Det förhållandet att nationell rätt innehåller en tidsfrist inom vilken en ansökan om en förnyad prövning skall ske torde inte stå i strid mot de krav som förordningen ställer upp. Det anges till och med direkt i förordningen att rätten att ansöka om förnyad prövning skall gälla under förutsättning att gäldenären vidtar åtgärder utan dröjsmål (se artikel 19.1 slutet). Här kan också erinras om den möjlighet till förnyad prövning som de svenska extraordinära rättsmedlen kan ge.

Regeringen kan sammanfattningsvis konstatera att svensk rätt ger en möjlighet till förnyad prövning i den mening som avses i artikel 19. Möjligheten till en förnyad prövning går till och med längre än vad som krävs enligt förordningen. Den är inte begränsad till de situationer som anges i artikel 19.1, men enligt artikel 19.2 påverkar artikeln inte medlemsstaternas möjlighet att bevilja förnyad prövning under mer generösa villkor. Bestämmelserna i artikel 19 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln utgör således inte hinder mot att intyga att en svensk dom eller ett svenskt utslag är en europeisk exekutionstitel.

6.3 Rättelse av ett intyg om en europeisk exekutionstitel

Regeringens förslag: Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel inte stämmer överens med den bakomliggande domen eller officiella handlingen eller det bakomliggande utslaget på grund av skrivfel eller liknande, skall intyget rättas.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser har tillstyrkt förslaget eller inte haft någon invändning mot det.

Skälen för regeringens förslag: Utfärdandet av ett intyg får inte överklagas (artikel 10.4 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln). En möjlighet att överklaga skulle nämligen leda till en situation som påminner om det exekvaturförfarande som förordningen har till syfte att avskaffa.

Enligt artikel 10.1 a skall ett intyg om en europeisk exekutionstitel rättas till, om det på grund av ett skrivfel eller liknande föreligger bristande överensstämmelse mellan domen och intyget. Ansökan om rättelse får göras med hjälp av det standardformulär som finns som bilaga VI till förordningen. Det är dock inte obligatoriskt att använda standardformuläret. En ansökan om rättelse kan alltså göras också på något annat sätt. Ansökan skall göras till den domstol som meddelat domen. Om en tingsrätt har utfärdat ett intyg i vilket en dom intygas vara en europeisk exekutionstitel, skall alltså ansökan göras till den tingsrätten. Avser intyget ett utslag i ett mål om betalningsföreläggande, skall ansökan i stället göras till den kronofogdemyndighet som meddelat utslaget. Vid rättelse av intyget skall lagstiftningen i ursprungsmedlemsstaten tillämpas (artikel 10.2). Vid rättelse av ett intyg som utfärdats av en svensk domstol eller en svensk myndighet skall således svensk lag tillämpas. Frågan är då om det i svensk lag finns bestämmelser om rättelse som uppfyller förordningens krav eller om det bör införas en särskild bestämmelse om rättelse av intyg om en europeisk exekutionstitel.

För domstolar finns, såvitt nu är av intresse, en bestämmelse om rättelse i 17 kap. 15 § rättegångsbalken. Enligt denna bestämmelse får rätten besluta om rättelse, om en dom eller ett beslut innehåller någon uppenbar oriktighet på grund av skrivfel, räknfel eller liknande förbi-seende. Vad gäller rättelse av utslag som kronofogdemyndigheten har meddelat innehåller 66 § lagen om betalningsföreläggande en hänvisning till en bestämmelse om rättelse i 2 kap. 20 § utsökningsbalken. Denna bestämmelse överensstämmer i stora drag med bestämmelsen i 17 kap. 15 § rättegångsbalken.

En socialnämnd kommer i vissa fall att kunna utfärda intyg om att ett avtal om underhållsbidrag är en europeisk exekutionstitel. För socialnämnder finns en bestämmelse om rättelse i 26 § förvaltningslagen (1986:223). Även den bestämmelsen överensstämmer i stora drag med bestämmelsen i rättegångsbalken.

De angivna bestämmelserna om rättelse skulle nog kunna användas vid rättelse av ett intyg om en europeisk exekutionstitel. Men de uppfyller inte helt förordningens krav på att felaktiga intyg *skall* rättas. De är nämligen fakultativa och inte obligatoriska som förordningen anger att rättelsebestämmelserna skall vara. De är inte heller helt överensstäm-

mande sinsemellan. Om de tillämpades vid rättelse av intyg, skulle det få till konsekvens att olika regler skulle komma att gälla för rättelseförfarandet beroende på vem som har utfärdat intyget. Det skulle också kunna uppstå osäkerhet vid tillämpningen av bestämmelserna i de fall då en begäran om intyg kommer in efter det att målet eller ärendet är avslutat. Mot den angivna bakgrunden föreslår regeringen att det införs en särskild bestämmelse om rättelse av intyg om en europeisk exekutionstitel.

Möjligheten till rättelse bör utformas i nära överensstämmelse med vad som anges i artikel 10.1 a. Det avgörande för om rättelse skall ske bör således inte, som i de befintliga svenska bestämmelserna om rättelse, vara om intyget innehåller någon uppenbar oriktighet. Det avgörande bör i stället vara om intyget stämmer överens med den bakomliggande domen eller officiella handlingen eller det bakomliggande utslaget. Om sådan överensstämmelse inte föreligger, skall intyget rättas.

6.4 Återkallelse av ett intyg om en europeisk exekutionstitel

Regeringens förslag: Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel har utfärdats i strid mot de krav som finns i förordningen om den europeiska exekutionstiteln, skall intyget återkallas.

Promemorians förslag överensstämmer i allt väsentligt med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser har tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan någon invändning.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 10.1 b i förordningen om den europeiska exekutionstiteln skall ett intyg om en europeisk exekutionstitel återkallas, om det är uppenbart att intyget beviljats felaktigt med beaktande av förordningens krav. Ett intyg kan vara felaktigt utfärdat med hänsyn till förordningens tillämpningsområde, dvs. intyget har utfärdats trots att fordran inte är obestridd i den mening som avses i artikel 3. Ett exempel på detta är om det meddelas en tredskodom trots att svaranden har bestritt kravet. Intyget kan också vara felaktigt därför att de miniminormer som ställs upp i förordningen inte är uppfyllda. Ett exempel på detta är om det meddelas tredskodom efter det att gäldenären delgivits kallelse till sammanträde för muntlig förberedelse genom kungörelsedelgivning i ortstidning eller Post- och Inrikes Tidningar. Detta delgivningssätt motsvaras inte av någon miniminorm i förordningen.

En ansökan om återkallelse skall göras till den domstol som meddelat domen. Om en tingsrätt har utfärdat ett intyg där en dom intygas vara en europeisk exekutionstitel, skall en eventuell ansökan om återkallelse göras till den tingsrätten. Avser intyget ett utslag från den svenska summariska processen, skall ansökan i stället göras till den kronofogdemyndighet som meddelat utslaget. Lagstiftningen i ursprungsmedlemsstaten skall tillämpas (artikel 10.2). Vid återkallelse av ett intyg som utfärdats av en svensk domstol eller myndighet skall således svensk lag tillämpas.

Rättsmedlet återkallelse finns inte i svensk rätt. Det svenska rättsmedel som ligger närmast är ansökan om resning. Till skillnad från förordningens institut återkallelse avser resning domar och andra avgöranden och inte, som förordningen gör, intyg. Dessutom innebär resningsinstitutet att man ansöker om resning vid en högre instans än den som har meddelat det avgörande som angrips. Resning mot en tingsrätts dom eller en kronofogdemyndighets utslag söks således i hovrätt. Ansökan om återkallelse skall däremot, enligt förordningen, göras vid den domstol eller myndighet som har meddelat avgörandet och utfärdat intyget. Resningsinstitutet motsvarar alltså inte återkallelseinstitutet. Regeringen föreslår därför att det införs en bestämmelse som gör det möjligt att återkalla ett intyg om en europeisk exekutionstitel, om intyget har utfärdats i strid mot de krav som finns i förordningen. Frågan om återkallelse bör – i enlighet med vad förordningen förutsätter – hanteras av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget. Innan beslut om återkallelse fattas, bör parterna få tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt.

6.5 Verkställighet i Sverige

Regeringens förslag: Utländska avgöranden som har intygats vara europeiska exekutionstitlar skall verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som svenska domar som har vunnit laga kraft, om inte annat följer av artikel 21 eller 23 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

Regeringens bedömning: I övrigt bör det inte lagregleras hur avgöranden som har intygats vara europeiska exekutionstitlar skall verkställas i Sverige.

Promemorians bedömning: I promemorian görs bedömningen att det inte finns något behov av att författningsreglera hur utländska avgöranden som har intygats vara europeiska exekutionstitlar skall verkställas i Sverige.

Remissinstanserna: Enligt *Skatteverket* och *Föreningen Sveriges kronofogdar* bör det i lag anges att verkställighet av ett utländskt avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel skall ske såsom för en svensk dom som har vunnit laga kraft. Samma remissinstanser har efterlyst ett klargörande av om verkställighet, för det fall överklagande har skett, skall ske enligt reglerna om icke lagakraftvunna domar eller enligt reglerna i 16 kap. utsökningsbalken. Slutligen har de förordnat att det i lag klargörs att med begreppet domstol i artikel 21.1 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln avses även kronofogdemyndighet.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Enligt artikel 20.1 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln skall verkställighetsförfarandet, utan att det påverkar bestämmelserna i kapitel IV i förordningen, regleras av lagstiftningen i den medlemsstat där verkställighet söks. Vid verkställighet i Sverige skall således verkställigheten huvudsakligen regleras av svensk lagstiftning. Med andra ord skall, om inte något annat framgår av förordningen, ett utländskt avgörande som har

intygats vara en europeisk exekutionstitel verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser. Förordningens bestämmelser om hinder mot verkställighet (artikel 21) och om vilandeförklaring eller begränsning av verkställighet (artikel 23) är sådana bestämmelser som skall tillämpas utan hinder av utsökningsbalkens bestämmelser.

Av artikel 21.1 följer att om det redan har meddelats en dom angående samma sak och mellan samma parter, skall verkställighet vägras. För att verkställighet skall vägras krävs dock att den tidigare domen rörde samma sak och var mellan samma parter, att den tidigare domen meddelades i verkställighetsmedlemsstaten eller är verkställbar i den staten samt att den omständighet som gör domarna oförenliga inte har eller kunde ha åberopats som en invändning under domstolsförfarandet i den stat där domen meddelats. I artikeln anges vidare att verkställighet skall vägras av den behöriga domstolen. I Sverige är det kronofogdemyndigheten som fattar sådana beslut. Det torde inte finnas något hinder mot att så sker även när det gäller beslut med anledning av förordningen. Bestämmelsen i artikeln syftar till att uppnå en gemensam lösning på under vilka förutsättningar verkställighet skall vägras. Den torde knappast innebära att Sverige skulle vara tvunget att införa en ordning som innebär att en domstol skall fatta beslut i frågorna som första instans. Det får i stället ses som ett förbiseende att inte också behöriga myndigheter nämns som möjliga beslutsfattare (jfr artikel 23 där det talas om den behöriga domstolen eller myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten). Något klarläggande av detta i lag är dock inte möjligt.

Om gäldenären har fört talan mot en dom som intygats vara en europeisk exekutionstitel, får enligt artikel 23 en verkställighetsmyndighet besluta att begränsa verkställigheten till säkerhetsåtgärder, kräva säkerhet för fortsatt verkställighet eller vilandeförklara ärendet. Om gäldenären har ansökt om rättelse eller återkallelse av intyget enligt artikel 10, skall detta jämföras med att han eller hon har fört talan mot domen. Det följer således direkt av artikel 23 att en svensk kronofogdemyndighet får begränsa verkställigheten för det fall gäldenären har fört talan mot domen.

Enligt artikel 46 i Bryssel I-förordningen får domstolen (i Sverige Svea hovrätt) vid exekvaturprövningen låta handläggningen av målet vila eller göra verkställigheten beroende av att det ställs säkerhet. Detta gäller under förutsättning att talan har förts mot avgörandet eller att tiden för att föra talan mot avgörandet ännu inte har löpt ut. Enligt 7 § i 2002 års lag skall ett utländskt avgörande som har förklarats vara verkställbart i Sverige verkställas på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft. Om ett avgörande har förklarats vara verkställbart, finns det alltså inte någon möjlighet för verkställighetsmyndigheten (i Sverige kronofogdemyndigheten) att låta handläggningen av målet vila eller göra verkställigheten beroende av att det ställs säkerhet på den grunden att avgörandet inte har vunnit laga kraft.

Vid verkställighet enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln finns det inte något sådant mellanliggande kontrollförfarande som exekvaturprövningen utgör. I stället får kronofogdemyndigheten enligt artikel 23 i förordningen besluta om vilandeförklaring eller begränsning av verkställigheten, om talan har förts mot avgörandet. Artikel 23 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln har alltså ett snävare

tillämpningsområde än artikel 46 i Bryssel I-förordningen på så sätt att den senare omfattar alla avgöranden som inte har vunnit laga kraft medan bestämmelsen i förordningen om den europeiska exekutionstiteln endast omfattar avgöranden mot vilka talan har förts.

Enligt regeringens mening bör verkställighet ske enligt utsökningsbalkens bestämmelser om verkställighet av lagakraftvunnen dom så snart artiklarna 21 och 23 i förordningen medger det. Som Skatteverket och Föreningen Sveriges kronofogdar anför bör detta – i motsats till vad som uttalats i promemorian – framgå av en kompletterande lagregel. Motsvarande lösning har valts beträffande verkställighet enligt Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen och Luganokonventionen (7 § i 2002 års lag), och det saknas skäl att här välja någon annan lösning. Regeringen föreslår alltså att det i lag anges att ett utländskt avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel skall verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft, om inte annat följer av artikel 21 eller 23 i förordningen. Med en sådan lagregel blir det tydligt att kronofogdemyndigheten får begränsa verkställigheten av ett icke lagakraftvunnet avgörande på sätt som anges i artikel 23 endast om gäldenären har fört talan mot avgörandet. Det kan här noteras att samma sak inte alltid gäller vid verkställighet i Sverige av ett svenskt avgörande som avser en obestridd fordran. Det är i och för sig inte säkert att det är ändamålsenligt att på detta sätt göra skillnad mellan svenska och europeiska exekutionstitlar, och det kan därför finnas anledning att överväga en ändring av utsökningsbalkens regler om verkställighet av svenska avgöranden som inte har vunnit laga kraft. Den frågan kan dock inte tas om hand i detta sammanhang.

Skatteverket har efterlyst ett klagande av om verkställighet, för det fall talan har förts mot avgörandet, skall ske enligt reglerna för icke lagakraftvunna domar eller enligt reglerna i 16 kap. utsökningsbalken. Föreningen Sveriges kronofogdar har varit inne på samma frågeställning i sitt remissyttrande. Bakgrunden till frågeställningen torde vara att 8 § i 2002 års lag innebär att, om hovrätten fattar ett bifallande beslut vid det första steget i exekvaturförfarandet, skall beslutet anses innefatta ett beslut om kvarstad. Rätten till säkerhetsåtgärder är alltså vid verkställighet enligt Bryssel I-förordningen en automatisk följd av hovrättens beslut. En därpå följande ansökan till kronofogdemyndighet behandlas som en begäran om verkställighet av ett svenskt domstolsbeslut om kvarstad enligt 16 kap. utsökningsbalken. Vid verkställighet av ett avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel finns det dock inget exekvaturförfarande. Det finns då heller inget domstolsbeslut om kvarstad. Inte heller innefattar ett intyg om en europeisk exekutionstitel något beslut om kvarstad. Om talan har förts mot ett avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel, torde således avgörandet kunna verkställas enligt reglerna om utmätning i utsökningsbalken. Något behov av lagstiftning i denna del finns inte.

6.6 Lagtekniska frågor

Regeringens förslag: De kompletterande bestämmelserna till förordningen om den europeiska exekutionstiteln skall tas in i en ny lag tillsammans med de nuvarande kompletterande bestämmelserna till Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen och Luganokonventionen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser har tillstyrkt förslaget eller inte haft någon invändning mot det.

Skälen för regeringens förslag: Det är enligt regeringens mening önskvärt att de bestämmelser som kompletterar internationella instrument om domstols behörighet eller om erkännande och verkställighet av privaträttsliga avgöranden så långt möjligt samlas i en lag. Enhetliga regler om handläggningen i en gemensam lag ökar överskådligheten och underlättar för tillämparna.

I 2002 års lag finns kompletterande bestämmelser till Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen och Luganokonventionen. Lagen är utformad på ett sådant sätt att den kan göras tillämplig även på andra gemenskapsrättsakter och internationella instrument. På grund av det nära sambandet mellan framför allt Bryssel I-förordningen och förordningen om den europeiska exekutionstiteln bör de kompletterande bestämmelserna till förordningen om den europeiska exekutionstiteln tas in i samma lag som kompletterar Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen och Luganokonventionen.

Ett införande av de kompletterande bestämmelserna till förordningen om den europeiska exekutionstiteln i 2002 års lag skulle emellertid leda till förhållandevis omfattande ändringar av den lagen. Lagen bör därför upphävas och ersättas av en helt ny lag. Lagen bör, på samma sätt som 2002 års lag, ha en sådan utformning att det är möjligt att i framtiden låta lagen omfatta även andra instrument än Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen, Luganokonventionen och förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

7 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringarna skall träda i kraft den 1 april 2006.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att lagändringarna skall träda i kraft den 1 mars 2006.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har allmänt godtagit förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Förordningen om den europeiska exekutionstiteln trädde i kraft den 21 januari 2005 och tillämpas fullt ut sedan den 21 oktober 2005. De kompletterande svenska bestämmelserna bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen föreslår att lagändringarna träder i kraft den 1 april 2006. Några övergångsbestämmelser är inte nödvändiga.

8 Ekonomiska konsekvenser

Regeringens bedömning: De föreslagna lagändringarna leder inte till annat än marginellt ökade kostnader för det allmänna. De ökade kostnaderna rymms inom befintliga anslagsramar.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har haft någon invändning mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Ikraftträdandet av förordningen om den europeiska exekutionstiteln leder till att domstolar, kronofogdemyndigheter och socialnämnder blir skyldiga att utfärda intyg enligt förordningen. Detta intygsutfärdande kommer att ta resurser i anspråk. Resursbehovet torde emellertid bli mycket begränsat. De flesta domar, beslut, utslag och inför socialnämnd ingångna avtal om underhållsbidrag behöver inte verkställas utomlands. Dessutom är det så att för varje intyg som utfärdas med stöd av förordningen minskar behovet av att utfärda intyg enligt Bryssel I-förordningen eller något annat internationellt instrument. Den nya skyldigheten att utfärda intyg enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln bör mot denna bakgrund inte leda till annat än marginellt ökade kostnader för det allmänna. De ökade kostnaderna bedöms rymmas inom befintliga anslagsramar.

Ikraftträdandet av förordningen om den europeiska exekutionstiteln leder vidare till att det blir möjligt att ansöka om verkställighet i Sverige av ett utländskt avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel. Men detta kommer inte att leda till ökade kostnader för det allmänna. Dessa avgöranden kan redan i dag verkställas med stöd av Bryssel I-förordningen.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om internationell verkställighet av vissa avgöranden

Lagen är ny och innehåller kompletterande bestämmelser till Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen, Luganokonventionen och förordningen om den europeiska exekutionstiteln. De kompletterande bestämmelserna till Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen och Luganokonventionen lyfts i sak oförändrade över från den gällande lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden (2002 års lag). Den stora skillnaden är att det i denna nya lag kommer att finnas även bestämmelser som kompletterar förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

Lagen innehåller tre avsnitt. I det första avsnittet finns vissa inledande bestämmelser. I det andra avsnittet finns de regler som rör erkännande och verkställighet enligt Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen

och Luganokonventionen. Det sista avsnittet innehåller de nya kompletterande bestämmelserna som rör erkännande och verkställighet enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till vissa gemenskapsrättsakter och internationella instrument som reglerar domstols behörighet eller erkännande och internationell verkställighet av avgöranden på privaträttens område.

De gemenskapsrättsakter och internationella instrument som avses är

1. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Bryssel I-förordningen),

2. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner (Brysselkonventionen),

3. konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (Luganokonventionen), och

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (förordningen om den europeiska exekutionstiteln).

Paragrafen anger lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

Lagen innehåller kompletterande bestämmelser till Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen, Luganokonventionen och förordningen om den europeiska exekutionstiteln. Paragrafen motsvarar 1 § i 2002 års lag med den skillnaden att en fjärde punkt har lagts till där förordningen om den europeiska exekutionstiteln anges.

Reservforum

2 § Om det finns svensk domsrätt enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § och annan behörig domstol saknas, är Stockholms tingsrätt behörig. En ansökan enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning skall, om annan behörig kronofogdemyndighet saknas, göras hos Kronofogdemyndigheten i Stockholm.

Paragrafen reglerar situationer när reglerna om domstols behörighet i gemenskapsrättsakterna och de internationella instrumenten leder till att ett mål skall tas upp i Sverige, men svenska interna forumregler inte anvisar någon behörig domstol eller kronofogdemyndighet. Den överensstämmer helt med 2 § i 2002 års lag (jfr prop. 2001/02:146 s. 45). Under år 2006 kommer kronofogdemyndigheternas verksamhet avseende summarisk process att koncentreras till vissa orter, bl.a. till Visby. Eftersom Visbykontoret ingår i Kronofogdemyndigheten i Stockholm, bör den myndigheten även i fortsättningen pekas ut som reservforum.

Erkännande och verkställighet enligt Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen eller Luganokonventionen

Särskild vägransgrund

3 § Om en ansökan görs enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3 skall ett avgörande som rör ett civilrättsligt anspråk inte erkännas eller verkställas i Sverige, om det har meddelats i en annan stat inom ramen för ett brottmål som avser ett icke uppsåtligt brott mot någon som

1. varken har hemvist eller är medborgare i den staten,
2. inte har följt ett föreläggande om personlig inställelse, och
3. inte har haft tillfälle att svara i målet.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att ett visst slags avgörande inte får erkännas eller verkställas i Sverige. Den överensstämmer i sak med 3 § i 2002 års lag (jfr prop. 2001/02:146 s. 46).

Någon möjlighet att på detta sätt vägra erkännande eller verkställighet finns inte enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln. I paragrafen anges därför att vägransgrunden är tillämplig vid förfarande enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3, dvs. vid ett förfarande enligt Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen eller Luganokonventionen.

Exekvaturförfarande

4 § Vid beslut med anledning av en ansökan enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3 om att ett utländskt avgörande skall erkännas eller förklaras vara verkställbart i Sverige skall Svea hovrätt bestå av en lagfaren domare.

Paragrafen innehåller en kompletterande regel om förfarandet i Svea hovrätt vid den inledande prövningen i exekvaturförfarandet. Den överensstämmer i sak med 4 § i 2002 års lag (jfr prop. 2001/02:146 s. 47).

Det finns inte något exekvaturförfarande vid erkännande eller verkställighet enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln. Av den anledningen utformas bestämmelsen så att det framgår att den är tillämplig vid erkännande eller verkställighet enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3, dvs. enligt Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen eller Luganokonventionen.

5 § Vid handläggningen i Svea hovrätt av en ansökan om ändring av ett beslut enligt 4 § tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av tingsrätts beslut, om inte annat följer av en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3.

En ansökan om ändring skall, om den görs av den som har gjort ansökan enligt 4 §, ha kommit in till Svea hovrätt inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

En domare som har prövat en ansökan enligt 4 § får inte delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet.

Paragrafen innehåller kompletterande regler om prövningen av en ansökan om ändring av ett beslut som har meddelats vid den inledande prövningen. Den överensstämmer i sak med 5 § i 2002 års lag (jfr prop. 2001/02:146 s. 48).

6 § Vid handläggningen i Högsta domstolen av ett överklagande av ett beslut i en fråga som avses i 4 § tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av hovrätts beslut, om inte annat följer av en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3. Prövningstillstånd krävs vid överklagande.

Paragrafen innehåller kompletterande regler om förfarandet vid exekvaturprövningens tredje skede, dvs. förfarandet hos Högsta domstolen. Den överensstämmer i sak med 6 § i 2002 års lag (jfr prop. 2001/02:146 s. 49).

Verkställighet

7 § Har en ansökan enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3 om att ett utländskt avgörande skall förklaras vara verkställbart bifallits, skall avgörandet verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft, om inte annat följer av gemenskapsrättsakten eller det internationella instrumentet.

Vid verkställighet av ett utländskt avgörande som rör en säkerhetsåtgärd skall i stället bestämmelserna om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd tillämpas.

Paragrafen anger vilka bestämmelser som skall tillämpas på verkställighetsstadiet, sedan det enligt reglerna i gemenskapsrättsakterna och de internationella instrumenten jämte reglerna i denna lag har fastställts att verkställighet av ett utländskt avgörande får äga rum här i landet. Den överensstämmer i sak med 7 § i 2002 års lag (jfr prop. 2001/02:146 s. 49). Beträffande verkställighet i Sverige av ett utländskt avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln finns en bestämmelse i 11 § i denna lag.

8 § Om hovrätten vid det förfarande som avses i 4 § bifaller en ansökan om att ett utländskt avgörande skall förklaras vara verkställbart, skall hovrättens beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

Paragrafen, som överensstämmer helt med 8 § i 2002 års lag (jfr prop. 2001/02:146 s. 50), ger närmare besked om innebörden av de säkerhetsåtgärder som får vidtas när en ansökan om att ett utländskt avgörande skall förklaras vara verkställbart har bifallits vid det förfarande som avses i 4 §.

Paragrafen är bara aktuell vid ansökan om verkställighet enligt Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen eller Luganokonventionen. Att så är fallet framgår av hänvisningen till 4 §.

Erkännande och verkställighet enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln

Rättelse av intyg

9 § Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel inte stämmer överens med den bakomliggande domen eller officiella handlingen eller det bakomliggande utslaget på grund av ett skrivfel eller liknande, skall intyget rättas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rättelse av ett intyg om en europeisk exekutionstitel. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

En domstol eller annan myndighet skall enligt paragrafen rätta ett intyg om en europeisk exekutionstitel, om intyget på grund av ett skrivfel eller liknande inte stämmer överens med den bakomliggande domen eller officiella handlingen eller det bakomliggande utslaget. Till skillnad från vad som gäller för rättelse enligt t.ex. 17 kap. 15 § första stycket rättegångsbalken, 2 kap. 20 § utsökningsbalken, 33 § första stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden och 26 § förvaltningslagen (1986:223) har bestämmelsen om rättelse i denna lag inte en fakultativ konstruktion. Inte heller innehåller den något krav på att felet skal vara uppenbart. Kan det konstateras att ett intyg om en europeisk exekutionstitel inte stämmer överens med den bakomliggande domen eller officiella handlingen eller det bakomliggande utslaget till följd av skrivfel eller liknande, *skall* rättelse ske. Intyget skall rättas av den domstol eller myndighet som har utfärdat det, antingen på begäran av part eller på domstolens eller myndighetens eget initiativ. Något krav på att parterna skall höras finns inte. Bestämmelsen gäller för domstolar som har meddelat dom, för kronofogdemyndigheter som har meddelat utslag enligt 42 § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning samt för socialnämnder som enligt 7 kap. 7 § föräldrabalken har godkänt avtal om underhållsbidrag.

Om samma skrivfel finns både i t.ex. domen och i intyget, föreligger inte någon bristande överensstämmelse mellan domen och intyget. De båda handlingarna är visserligen felaktiga, men innan rättelse kan ske med stöd av denna paragraf måste domen rättas.

Återkallelse av intyg

10 § Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel har utfärdats i strid mot de krav som finns i förordningen om den europeiska exekutionstiteln, skall intyget återkallas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget.

Innan intyget återkallas, skall parterna få tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövligt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om återkallelse av ett intyg om en europeisk exekutionstitel. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Av *första stycket* framgår att ett intyg om en europeisk exekutionstitel skall återkallas, om det har utfärdats i strid mot de krav som finns i förordningen om den europeiska exekutionstiteln. Ett intyg kan vara felaktigt utfärdat med hänsyn till förordningens tillämpningsområde, dvs. intyget har utfärdats trots att fordran inte är obestridd i den mening som

avses i artikel 3. Men intyget kan också vara felaktigt därför att de miniminormer som ställs upp i förordningen inte är uppfyllda. Så blir exempelvis fallet om ett intyg avseende en tredskodom eller ett utslag har utfärdats trots att svaranden delgivits en handling med en metod som inte finns med i uppräkningslistan i artikel 13 eller 14 i förordningen. Ett beslut om återkallelse skall fattas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget, antingen på begäran av part eller på domstolens eller myndighetens eget initiativ.

I *andra stycket* anges att innan beslut om återkallelse fattas, skall parterna ha fått tillfälle att yttra sig. Parterna behöver dock inte ges tillfälle att yttra sig, om det är obehövligt. Det ligger i sakens natur att det endast undantagsvis kan sägas vara obehövligt att ge borgenären tillfälle att yttra sig innan ett intyg återkallas. Om det ännu inte har kommit till gäldenärens kännedom att ett intyg om en europeisk exekutionstitel har utfärdats, är det nog nästan alltid obehövligt att ge denne tillfälle att yttra sig innan beslut fattas om att återkalla intyget.

Verkställighet

11 § Har ett utländskt avgörande intygats vara en europeisk exekutionstitel, skall avgörandet verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft, om inte annat följer av artikel 21 eller 23 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om verkställighet i Sverige av ett utländskt avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln. Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Av paragrafen framgår att ett utländskt avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel skall verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft. Detta gäller dock inte, om annat följer av förordningens bestämmelser om hinder mot verkställighet (artikel 21) eller om vilande-förklaring eller begränsning av verkställighet (artikel 23).

Ett avgörande kan intygas vara en europeisk exekutionstitel även om avgörandet inte har vunnit laga kraft. Har så skett och har gäldenären fört talan mot avgörandet, följer det av artikel 23 i förordningen att en svensk kronofogdemyndighet vid prövningen av en ansökan om verkställighet av avgörandet får begränsa verkställigheten. Av denna paragraf följer att det inte är möjligt att tillämpa nationella bestämmelser om sådana åtgärder som kan vidtas enligt artikel 23 även på icke lagakraftvunna avgöranden mot vilka talan *inte* har förts. Ett exempel på en sådan nationell bestämmelse är 8 kap. 4 § utsökningsbalken om att utmätt egendom inte får säljas utan gäldenärens samtycke.

Beträffande verkställighet i Sverige av ett avgörande som har förklarats vara verkställbart enligt Luganokonventionen, Brysselkonventionen eller Bryssel I-förordningen finns bestämmelser i 7 § i denna lag.

9.2 Övriga lagförslag

I lagen (1992:794) om Luganokonventionen, lagen (1998:358) om Brysselkonventionen, sjömanslagen (1973:282), lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område, lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område, lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning, sjölagen (1944:1009) och lagen (2005:586) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna ersätts hänvisningarna till 2002 års lag av hänvisningar till den nya lagen med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

I 14 § sjömanslagen och 21 kap. 2 § sjölagen, som innehåller regler om myndighets respektive sjörättsdomstols behörighet, ersätts hänvisningarna till de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattades av 2002 års lag av en hänvisning till Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen och Luganokonventionen. Det görs alltså inte någon hänvisning till alla de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av den nya lagen med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden. Anledningen till detta är att en sådan hänvisning skulle innefatta en hänvisning också till förordningen om den europeiska exekutionstiteln. Detta skulle vara missvisande, eftersom det i den förordningen inte finns några regler om domstols eller annan myndighets behörighet.

I 21 kap. 2 § första och tredje styckena sjölagen görs dessutom två ändringar av redaktionell karaktär. Härigenom korrigeras två icke avsedda ändringar i tidigare lagstiftningsärenden (se prop. 1997/98:102 och prop. 2001/02:146).

Övriga ändringar är språkliga.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar

Bilaga 1

ur Europeiska unionens officiella tidning (EUT) L 143, 30.4.2004, s. 15, med beaktande av rättelse införd i EUT L 97, 15.4.2005, s. 64

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004

om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD
HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 61 c och artikel 67.5 andra strecksatsen i detta,

med beaktande av kommissionens förslag¹,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget³, och

av följande skäl:

(1) Gemenskapen har som mål att bevara och utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer säkerställs. I detta syfte skall gemenskapen bland annat besluta om de åtgärder på området för civilrättsligt samarbete som behövs för att den inre marknaden skall fungera väl.

(2) Rådets och kommissionens handlingsplan för att på bästa sätt genomföra bestämmelserna i Amsterdamfördraget om upprättande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa⁴ (handlingsplanen från Wien) antogs av rådet den 3 december 1998.

(3) Europeiska rådet gav vid sitt möte i Tammerfors den 15–16 oktober 1999 sitt stöd för principen om ömsesidigt erkännande av rättsliga

¹ EGT C 203 E, 27.8.2002, s. 86.

² EUT C 85, 8.4.2003, s. 1.

³ Europaparlamentets yttrande av den 8 april 2003 (EUT C 64 E, 12.3.2004, s. 79), rådets gemensamma ståndpunkt av den 6 februari 2004 (ännu ej offentliggjord i EUT) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 30 mars 2004 (ännu ej offentliggjord i EUT).

⁴ EGT C 19, 23.1.1999, s. 1.

avgöranden som en hörnsten i arbetet med att upprätta ett verkligt rättsligt område. Bilaga 1

(4) Den 30 november 2000 antog rådet ett åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar på privaträttens område⁵. I åtgärdsprogrammets första etapp ingår att exekvaturförfarandet avskaffas, dvs. det införs en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar.

(5) Begreppet obestridda fordringar bör täcka alla situationer i vilka en borgenär, med hänsyn till att gäldenären bevisligen inte har bestritt arten och storleken av en fordran, har utverkat en dom mot gäldenären eller en annan verkställbar handling som kräver uttryckligt godkännande av gäldenären, antingen det är en inför domstol ingångna förlikning eller en officiell handling (*acte authentique*).

(6) Uteblivet bestridande enligt artikel 3.1 b kan anta formen av utebliven inställelse vid en domstolsförhandling eller underlåtenhet att efterkomma domstolens uppmaning att underrätta om avsikten att skriftligen gå i svaromål.

(7) Denna förordning bör tillämpas på domar, inför domstol ingångna förlikningar och officiella handlingar avseende obestridda fordringar samt på beslut som har meddelats efter att talan har förts mot domar, inför domstol ingångna förlikningar och officiella handlingar, vilka har intygats vara europeiska exekutionstitlar.

(8) I slutsatserna från Tammerfors ansåg Europeiska rådet att tillgång till förfarandet för att utverka verkställighet i en annan medlemsstat än den där domen har meddelats bör påskyndas och förenklas genom att man avskaffar alla mellanliggande åtgärder som måste vidtas innan verkställighet kan ske i den medlemsstat där verkställighet begärs. En dom som har intygats vara en europeisk exekutionstitel av den domstol som har meddelat domen bör i fråga om verkställighet behandlas som om den hade meddelats i den medlemsstat där verkställighet begärs. I Förenade kungariket, t.ex., kommer registreringen av en intygad utländsk dom därför följa samma bestämmelser som registreringen av en dom från en annan del av Förenade kungariket och får inte medföra en förnyad prövning i sak av den utländska domen. Formerna för verkställighet av domar bör även i fortsättningen bestämmas av nationell lag.

(9) Ett sådant förfarande bör erbjuda betydande fördelar jämfört med det exekvaturförfarande som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁶, eftersom det inte behövs något godkännande från domstolen i ytterligare en medlemsstat, med den tidsåtgång och de kostnader som det innebär.

⁵ EGT C 12, 15.1.2001, s. 1.

⁶ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 1496/2002 (EGT L 225, 22.8.2002, s. 13).

(10) Om en domstol i en medlemsstat har meddelat en dom avseende en obestridd fordran utan att gäldenären har deltagit i domstolsförfarandet, är det ofrånkomligt att ett avskaffande av alla kontroller i verkställighetsmedlemsstaten bör åtföljas och vara beroende av att det finns en tillräcklig garanti för att rätten att gå i svaromål iakttas.

(11) Denna förordning syftar till att främja de grundläggande rättigheterna och tar hänsyn till de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Denna förordning syftar särskilt till att säkerställa att rätten till en rättvis rättegång enligt artikel 47 i stadgan iakttas fullt ut.

(12) Minimिनormer bör fastställas för de förfaranden som leder fram till domen, så att det kan säkerställas att gäldenären, i tillräckligt god tid och på ett sådant sätt att denne kan förbereda sitt svaromål, informeras om domstolsförfarandet, om kraven på att aktivt delta i domstolsförfarandet för att bestrida fordran och om följderna av att inte delta i domstolsförfarandet.

(13) Med hänsyn till skillnaderna mellan medlemsstaternas civilprocessrättsliga regler, särskilt reglerna om delgivning av handlingar, är det nödvändigt att definitionen av dessa minimिनormer är specifik och detaljerad. I synnerhet kan delgivningssätt som bygger på en juridisk fiktion med avseende på uppfyllandet av dessa minimिनormer inte betraktas som tillräckliga för intygande av att en dom är en europeisk exekutionstitel.

(14) Alla de delgivningssätt som förtecknas i artiklarna 13 och 14 kännetecknas av antingen fullständig säkerhet (artikel 13) eller en mycket hög grad av sannolikhet (artikel 14) att den handling som delges har nått sin adressat. I den andra kategorin bör en dom intygas vara en europeisk exekutionstitel endast om den medlemsstat som meddelat domen har inrättat en lämplig mekanism som ger gäldenären rätt att ansöka om fullständig förnyad prövning av domen enligt villkoren i artikel 19 i de undantagsfall, trots uppfyllelse av artikel 14, då handlingen inte har nått sin adressat.

(15) Personlig delgivning till vissa andra personer än gäldenären själv enligt artikel 14.1 a och b bör anses uppfylla kraven i dessa bestämmelser endast om dessa personer faktiskt har mottagit handlingen i fråga.

(16) Artikel 15 bör tillämpas på de situationer då en gäldenär inte kan företräda sig själv i domstolen, t.ex. när det gäller en juridisk person, och den person som skall företräda honom utses enligt lag, samt i situationer då gäldenären har bemyndigat en annan person, främst ett juridiskt ombud, att företräda honom i det aktuella domstolsförfarandet.

(17) De domstolar som är behöriga att granska att de processuella minimिनormerna har iakttagits fullt ut bör, i förekommande fall, utfärda ett standardiserat intyg om en europeisk exekutionstitel, där denna granskning och dess resultat redovisas öppet.

(18) Det ömsesidiga förtroendet för rättskipningen i medlemsstaterna motiverar att en domstol i en medlemsstat bedömer huruvida alla villkor för ett intyg om en europeisk domstol i exekutionstitel är uppfyllda, i syfte att göra det möjligt att verkställa en dom i alla övriga medlemsstater utan att det i den medlemsstat där domen skall verkställas behöver prövas om de processuella miniminormerna har tillämpats korrekt.

(19) Denna förordning innebär ingen skyldighet för medlemsstaterna att anpassa sin nationella lagstiftning till de processuella miniminormerna. Den ger dem ett incitament att göra det, eftersom möjligheten att verkställa domar effektivare och snabbare i andra medlemsstater endast kan utnyttjas om miniminormerna är uppfyllda.

(20) Borgenären bör själv kunna välja mellan att ansöka om ett intyg om en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar eller att använda sig av systemet med erkännande och verkställighet enligt förordning (EG) nr 44/2001 eller någon annan gemenskapsrättsakt.

(21) Om en handling måste skickas från en medlemsstat till en annan för delgivning där bör denna förordning, särskilt dess bestämmelser om delgivning, vara tillämplig tillsammans med rådets förordning (EG) nr 1348/2000 av den 29 maj 2000 om delgivning i medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur⁷, i synnerhet dess artikel 14 tillsammans med medlemsstaternas förklaringar i enlighet med dess artikel 23.

(22) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(23) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁸.

(24) I enlighet med artikel 3 i det till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning har Förenade kungariket och Irland meddelat sin önskan att delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.

(25) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Danmarks ställning deltar Danmark inte i an-

⁷ EGT L 160, 30.6.2000, s. 37.

⁸ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

tagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig i Danmark. Bilaga 1

(26) Enligt artikel 67.5 andra strecksatsen i fördraget gäller medbeslutandeförfarandet från och med den 1 februari 2003 för de åtgärder som fastställs i denna förordning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

SYFTE, TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte

Syftet med denna förordning är att införa en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar, vilket, genom att det fastställs miniminormer, kommer att möjliggöra fri rörlighet för domar, förlikningar som ingåtts inför domstol och officiella handlingar i alla medlemsstater utan att erkännande och verkställighet skall föregås av mellanliggande förfaranden i den medlemsstat där verkställighet begärs.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor och förvaltningsrättsliga frågor eller statens ansvar för handlingar och underlåtenhet vid utövandet av statens myndighet ("acta iure imperii").

2. Denna förordning är inte tillämplig på

- a) fysiska personers rättsliga status, rättskapacitet eller rättshandlingsförmåga, makars förmögenhetsförhållanden, arv och testamente,
- b) konkurs, ackord och liknande förfaranden,
- c) social trygghet,

3. I denna förordning avses med termen medlemsstat samtliga medlemsstater med undantag av Danmark.

Artikel 3

Exekutionstitlar som skall intygas vara europeiska exekutionstitlar

1. Denna förordning skall tillämpas på domar, förlikningar som ingåtts inför domstol och officiella handlingar avseende obestridda fordringar.

En fordran skall anses som obestridd, om

a) gäldenären uttryckligen har godkänt den genom att medge den eller genom en förlikning som godkänts av domstolen eller som ingåtts inför domstolen under förfarandet, eller

b) gäldenären aldrig har bestritt den i enlighet med relevanta processuella krav i ursprungsmedlemsstatens lagstiftning under domstolsförfarandet, eller

c) gäldenären först har bestritt fordran under domstolsförfarandet men därefter inte har inställt sig personligen eller företrätts av ombud vid domstolsförhandlingen avseende denna fordran, under förutsättning att ett sådant handlande innebär ett tyst godtagande av fordran eller av de förhållanden som görs gällande av borgenären enligt ursprungsmedlemsstatens lagstiftning, eller

d) gäldenären uttryckligen har godkänt den i en officiell handling.

2. Denna förordning skall även tillämpas på beslut som har utfärdats efter att talan har förts mot domar, inför domstol ingångna förlikningar eller officiella handlingar, vilka har intygats vara europeiska exekutionstitlar.

Artikel 4

Definitioner

I denna förordning avses med

1. dom: varje avgörande som har meddelats av en domstol i en medlemsstat oavsett dess rubricering, såsom dom, beslut eller förordnande om verkställighet, liksom domstolstjänstemans beslut i fråga om rättegångskostnader,

2. fordran: en fordran som avser betalning av ett bestämt penningbelopp och som är förfallen till betalning eller vars förfallodag anges i domen, den inför domstol ingångna förlikningen eller officiella handlingar,

3. officiell handling:

a) en handling som har upprättats eller registrerats som en officiell handling och vars äkthet

i) avser handlingens underskrift och innehåll, och

ii) har bestyrkts av en offentlig myndighet eller annan bemyndigad myndighet i den medlemsstat där den har upprättats eller registrerats,

eller

b) ett avtal om underhållsskyldighet som har ingåtts inför en administrativ myndighet eller bestyrkts av en sådan myndighet.

4. ursprungsmedlemsstat: den medlemsstat där den dom har meddelats, den förlikning har godkänts eller ingåtts inför domstol, den officiella handling upprättats eller registrerats, vilken skall intygas vara en europeisk exekutionstitel,

5. verkställighetsmedlemsstat: den medlemsstat där verkställighet av den dom, den inför domstol ingångna förlikningen eller den officiella handling, vilken har intygats vara en europeisk exekutionstitel, begärs,

6. domstol som meddelat domen: den domstol vid vilken handläggningen av förfarandet pågick vid tidpunkten för att de villkor som avses i artikel 3.1 a, b och c är uppfyllda,

7. I Sverige avses vid summarisk process i mål om betalningsföreläggande med uttrycket domstol också svensk kronofogdemyndighet.

KAPITEL II

EUROPEISK EXEKUTIONSTITEL

Artikel 5

Upphävande av exekvatur

En dom som har intygats vara en europeisk exekutionstitel i ursprungsmedlemsstaten skall erkännas och verkställas i de övriga medlemsstaterna utan att det behövs någon verkställighetsförklaring och utan att det finns någon möjlighet att motsätta sig dess erkännande.

Krav för intyg om europeisk exekutionstitel

1. En dom avseende en obestridd fordran som har meddelats i en medlemsstat skall vid varje ansökan till den domstol som har meddelat domen intygas vara en europeisk exekutionstitel, om

a) domen är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten, och

b) domen inte strider mot reglerna om domstolsbehörighet i kapitel II avsnitt 3 och 6 i förordning (EG) nr 44/2001, och

c) domstolsförfarandena i ursprungsmedlemsstaten uppfyllde kraven i kapitel III, när en fordran är obestridd i den mening som avses i artikel 3.1 b eller c, och

d) domen meddelades i den medlemsstat där gäldenären hade sin hemvist i den mening som avses i artikel 59 i förordning (EG) nr 44/2001, i fall där

– en fordran är obestridd i den mening som avses i artikel 3.1 b eller c, och

– rör ett avtal som har ingåtts av en person, konsumenten, för ändamål som kan anses ligga utanför dennes affärsverksamhet eller yrkesverksamhet, och

– gäldenären är konsumenten.

2. När en dom som intygats vara en europeisk exekutionstitel har upphört att vara verkställbar eller dess verkställbarhet har upphävts eller begränsats, skall ett intyg där det anges att domen inte kan verkställas alls eller bara i begränsad utsträckning, vid varje ansökan till den domstol som har meddelat domen, utfärdas med hjälp av standardformuläret i bilaga IV.

3. När ett beslut har utfärdats efter att talan har förts mot en dom som har intygats vara en europeisk exekutionstitel i enlighet med punkt 1, skall, utan att det påverkar artikel 12.2, ett intyg som ersätter det förra vid varje ansökan utfärdas med hjälp av standardformuläret i bilaga V, om beslutet med anledning av talan är verkställbart i ursprungsmedlemsstaten.

*Artikel 7***Rättegångskostnader**

När en dom inbegriper ett verkställbart beslut om rättegångskostnaderna, inklusive räntor, skall domen intygas vara en europeisk exekutionstitel även avseende kostnaderna, såvida inte gäldenären, i enlighet med

ursprungsmedlemsstatens lagstiftning, under domstolsförfarandena särskilt bestrider skyldigheten att bära sådana kostnader. Bilaga 1

Artikel 8

Intyg om partiell europeisk exekutionstitel

Om endast delar av domen uppfyller kraven i denna förordning, skall ett intyg om en partiell europeisk exekutionstitel utfärdas för dessa delar.

Artikel 9

Utfärdande av intyget om europeisk exekutionstitel

1. Intyget om en europeisk exekutionstitel skall utfärdas med hjälp av standardformuläret i bilaga I.
2. Ett intyg om en europeisk exekutionstitel skall utfärdas på det språk som domen är avfattad på.

Artikel 10

Rättelse eller återkallelse av intyget om europeisk exekutionstitel

1. Intyget om europeisk exekutionstitel skall på ansökan till den domstol som meddelat domen
 - a) rättas till, om det på grund av ett skrivfel eller liknande föreligger bristande överensstämmelse mellan domen och intyget,
 - b) återkallas, när det är uppenbart att intyget beviljades felaktigt med beaktande av de krav som fastställs i denna förordning.
2. Lagstiftningen i ursprungsmedlemsstaten skall tillämpas vid rättelse och återkallelse av intyget om europeisk exekutionstitel.
3. En ansökan om rättelse eller återkallelse av ett intyg om europeisk exekutionstitel får göras med hjälp av standardformuläret i bilaga VI.
4. Utfärdandet av ett intyg om europeisk exekutionstitel får inte överklagas.

Artikel 11

Verkan av intyget om europeisk exekutionstitel

Intyget om europeisk exekutionstitel skall inte få någon annan verkan än den som följer av domens verkställbarhet.

KAPITEL III

**MINIMINORMER FÖR FÖRFARANDE OM OBESTRIDDA
FORDRINGAR**

Artikel 12

Miniminormernas tillämpningsområde

1. En dom avseende en fordran som är obestridd i den mening som avses i artikel 3.1 b eller c kan endast intygas vara en europeisk exekutionstitel om domstolsförfarandena i ursprungsmedlemsstaten uppfyllde de processuella kraven i detta kapitel.
2. Samma krav skall tillämpas vid utfärdandet av ett intyg om en europeisk exekutionstitel eller ett intyg som ersätter det förra i den mening som avses i artikel 6.3 avseende ett beslut som har utfärdats efter att talan har förts mot en annan dom, om villkoren i artikel 3.1 b eller c vid tidpunkten för det beslutet är uppfyllda.

Artikel 13

Delgivning med bevis på att gäldenären mottagit handlingen

1. Stämningsansökan eller motsvarande handling får ha delgivits gäldenären på ett av följande sätt:
 - a) Personlig delgivning genom att gäldenären undertecknar ett mottagningsbevis med angivande av datum för mottagandet.
 - b) Personlig delgivning genom att den behöriga person som delgivit handlingen undertecknar ett dokument där det anges att gäldenären mottagit denna eller utan stöd i lagen vägrat att ta emot den, samt datum för detta.
 - c) Delgivning per post genom att gäldenären undertecknar och skickar tillbaka ett mottagningsbevis med angivande av datum för mottagandet.

d) Delgivning på elektronisk väg, t.ex. fax eller e-post, där gäldenären undertecknar och skickar tillbaka ett mottagningsbevis med angivande av datum för mottagandet.

2. En kallelse till domstolsförhandling får ha delgivits gäldenären i enlighet med punkt 1 eller muntligen vid en tidigare domstolsförhandling avseende samma fordran, varvid delgivningen skall framgå av protokollet från den tidigare domstolsförhandlingen.

Artikel 14

Delgivning utan bevis på att gäldenären mottagit handlingen

1. Stämningsansökan eller motsvarande handling samt varje kallelse till domstolsförhandling får även ha delgivits gäldenären på något av följande sätt:

a) Personlig delgivning på gäldenärens personliga adress till personer som bor i samma hushåll som gäldenären eller är anställda där.

b) Personlig delgivning i gäldenärens företagslokaler till personer som är anställda av gäldenären, i de fall där gäldenären är egenföretagare och i de fall gäldenären är en juridisk person.

c) Handlingen läggs i gäldenärens brevlåda.

d) Handlingen deponeras på ett postkontor eller hos behöriga myndigheter och en skriftlig underrättelse om att så har skett lämnas i gäldenärens brevlåda, om den skriftliga underrättelsen klart och tydligt anger att det rör sig om en domstolshandling eller att den har den rättsverkan att delgivning anses ha skett och att tidsfrister har börjat löpa.

e) Delgivning per post utan intyg enligt punkt 3, när gäldenären har sin adress i ursprungsmedlemsstaten.

f) Delgivning på elektronisk väg med automatisk bekräftelse av att delgivningen verkställts, under förutsättning att gäldenären i förväg uttryckligen har godkänt detta delgivningssätt.

2. Vid tillämpning av denna förordning skall delgivning enligt punkt 1 inte vara tillåten om gäldenärens adress inte med säkerhet är känd.

3. Delgivning enligt punkt 1 a–d skall intygas genom

a) ett dokument, undertecknat av den behöriga person som delgivit handlingen, där det anges

i) vilket sätt som använts för delgivning,

ii) datum för delgivningen, och

Bilaga 1

iii) när handlingen delgivits någon annan person än gäldenären, namnet på denne och i vilket förhållande denne står till gäldenären,

eller

b) ett mottagningsbevis från den delgivna personen i fall som avses i punkt 1 a och b.

Artikel 15

Delgivning med gäldenärens ombud

Delgivning i enlighet med artiklarna 13 och 14 får också ha skett med gäldenärens ombud.

Artikel 16

Vederbörlig underrättelse till gäldenären om fordran

För att gäldenären på vederbörligt sätt skall ha underrättats om fordran, skall stämningsansökan eller motsvarande handling ha innehållit följande uppgifter:

a) Parternas namn och adresser.

b) Vilket belopp fordran uppgår till.

c) Räntesatsen, om ränta begärs på fordran, och den tidsperiod för vilken ränta begärs, om inte lagstadgad ränta enligt ursprungsmedlemsstatens lagstiftning läggs till kapitalbeloppet utan yrkande.

d) Uppgift om grunden för fordran.

Artikel 17

Vederbörlig underrättelse till gäldenären om de processuella åtgärder som måste vidtas för att bestrida fordran

Följande uppgifter skall ha lämnats klart och tydligt i eller tillsammans med stämningsansökan eller motsvarande handling eller en kallelse till domstolsförhandling:

a) De processuella kraven för att bestrida fordran, inbegripet tidsfristen för att skriftligen bestrida fordran eller i tillämpliga fall tidpunkten för domstolsförhandling, namn på och adress till den institution till vilken

svarsskriften skall sändas eller i tillämpliga fall där gäldenären skall Bilaga 1
infinna sig samt eventuellt krav på att företrädas av ett juridiskt ombud.

b) Följderna av uteblivet bestridande eller utebliven inställelse, i förekommande fall särskilt möjligheten av en dom eller verkställighet av en dom gentemot gäldenären och ansvaret för rättegångskostnaderna.

Artikel 18

Avhjälpande av att miniminormerna inte har iakttagits

1. Om förfarandena i ursprungsmedlemsstaten inte uppfyllde de processuella kraven i artiklarna 13–17, kan denna brist avhjälpas och en dom intygas vara en europeisk exekutionstitel, om

a) domen har delgivits gäldenären i överensstämmelse med kraven i artikel 13 eller artikel 14, och

b) gäldenären har haft möjlighet att föra talan mot domen och därmed få en fullständig prövning och på vederbörligt sätt i eller tillsammans med domen har underrättats om de processuella kraven för en sådan talan, inbegripet namn på och adress till den institution till vilken talan skall göras samt, i förekommande fall, tidsfristen härför, och

c) gäldenären inte har fört talan mot domen i enlighet med relevanta processuella krav.

2. Om förfarandena i ursprungsmedlemsstaten inte uppfyllde de processuella kraven i artikel 13 eller artikel 14, kan denna brist avhjälpas, om det genom gäldenärens uppträdande vid domstolsförfarandena bevisas att denne personligen har mottagit den handling som skulle delges i tillräckligt god tid för att kunna förbereda sitt svaromål.

Artikel 19

Miniminormer för att få förnyad prövning i undantagsfall

1. Förutom att artiklarna 13–18 skall uppfyllas, gäller även att en dom endast kan intygas vara en europeisk exekutionstitel, om gäldenären enligt ursprungsmedlemsstatens lagstiftning har rätt att ansöka om förnyad prövning av domen, när

a) i) stämningsansökan eller motsvarande handling eller, i förekommande fall, en kallelse till domstolsförhandling har delgivits gäldenären på något av de sätt som föreskrivs i artikel 14, och

ii) delgivning utan gäldenärens förskyllan inte har skett i så god tid att denne hade möjlighet att förbereda sitt svaromål,
eller

b) gäldenären utan egen förskyllan har varit förhindrad att bestrida fordran på grund av force majeure eller exceptionella omständigheter, Bilaga 1

förutsatt att gäldenären i vilketdera fallet vidtar åtgärder utan dröjsmål.

2. Denna artikel påverkar inte medlemsstaternas möjlighet att bevilja förnyad prövning av domen under mer generösa villkor än de som anges i punkt 1.

KAPITEL IV

VERKSTÄLLIGHET

Artikel 20

Verkställighetsförfarande

1. Utan att det påverkar bestämmelserna i detta kapitel, skall verkställighetsförfarandet regleras av verkställighetsmedlemsstatens lagstiftning.

En dom som har intygats vara en europeisk exekutionstitel skall verkställas enligt samma villkor som en dom som meddelats i verkställighetsmedlemsstaten.

2. Borgenären skall till de behöriga verkställande myndigheterna i verkställighetsmedlemsstaten lämna följande:

a) En kopia av domen, vilken uppfyller de nödvändiga villkoren för fastställande av dess äkthet.

b) En kopia av intyget om europeisk exekutionstitel, vilken uppfyller de nödvändiga villkoren för fastställande av dess äkthet.

c) Vid behov en transkribering av intyget om europeisk exekutionstitel eller en översättning därav till det officiella språket i verkställighetsmedlemsstaten eller, om det finns flera officiella språk i den medlemsstaten, det officiella språket eller ett av de officiella språken för domstolsförfaranden på den ort där verkställighet begärs, i enlighet med den medlemsstatens lagstiftning, eller till ett annat språk som verkställighetsmedlemsstaten har uppgett att den godkänner. Varje medlemsstat får ange vilket eller vilka av de officiella språken för Europeiska gemenskapens institutioner förutom dess eget som den kan godkänna att intyget utfärdas på. Översättningen skall vara bestyrkt av en person som är behörig därtill i någon av medlemsstaterna.

3. Ingen säkerhet, borgen eller deposition, oavsett dess benämning, får krävas av en part som i en medlemsstat begär verkställighet av en dom som i en annan medlemsstat har intygats vara en europeisk exekutionstitel, på den grunden att han är utländsk medborgare eller att han inte har hemvist eller vistelseort i verkställighetsmedlemsstaten.

Artikel 21

Hinder mot verkställighet

1. Verkställighet skall på gäldenärens ansökan vägras av den behöriga domstolen i verkställighetsmedlemsstaten, om den dom som intygats vara en europeisk exekutionstitel är oförenlig med en dom som tidigare har meddelats i en medlemsstat eller i tredje land, om

a) den tidigare domen meddelades rörande samma sak och mellan samma parter, och

b) den tidigare domen meddelades i verkställighetsmedlemsstaten eller uppfyller de nödvändiga villkoren för erkännande i verkställighetsmedlemsstaten, och

c) den omständighet som gör domarna oförenliga inte åberopades och inte kunde ha åberopats som en invändning under domstolsförfarandet i ursprungsmedlemsstaten.

2. Domen eller intyget om europeisk exekutionstitel får aldrig omprövas i sak i verkställighetsmedlemsstaten.

Artikel 22

Avtal med tredje land

Denna förordning skall inte påverka avtal varigenom en medlemsstat, innan förordning (EG) nr 44/2001 trädde i kraft, i enlighet med artikel 59 i Brysselkonventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, förpliktat sig att inte erkänna domar som har meddelats, i synnerhet i en annan stat som är part i konventionen, mot svarande som har hemvist eller sin vanliga vistelseort i ett tredje land, när domen, i fall som avses i artikel 4 i konventionen, kunnat meddelas endast med stöd av en sådan behörighetsregel som anges i artikel 3 andra stycket i konventionen.

Artikel 23

Vilandeförklaring eller begränsning av verkställighet

Om gäldenären har

– fört talan mot en dom som intygats vara en europeisk exekutionstitel, vilket inbegriper ansökan om förnyad prövning i enlighet med artikel 19, eller

– ansökt om rättelse eller återkallelse av ett intyg om europeisk exekutionstitel i enlighet med artikel 10,

får den behöriga domstolen eller myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten på ansökan av gäldenären,

a) begränsa verkställighetsförfarandet till säkerhetsåtgärder, eller

b) göra verkställigheten beroende av att det ställs en sådan säkerhet som domstolen eller myndigheten bestämmer, eller

c) när det föreligger exceptionella omständigheter, låta verkställighetsförfarandet vila.

KAPITEL V

INFÖR DOMSTOL INGÅNGNA FÖRLIKNINGAR OCH OFFICIELLA HANDLINGAR

Artikel 24

Inför domstol ingångna förlikningar

1. En förlikning avseende en fordran enligt artikel 4.2, vilken har godkänts av en domstol eller ingåtts inför en domstol under förfarandet och är verkställbar i den medlemsstat där förlikningen godkänts eller ingåtts, skall på ansökan till den domstol som har godkänt förlikningen eller inför vilken den ingåtts under förfarandet intygats vara en europeisk exekutionstitel med hjälp av standardformuläret i bilaga II.

2. En förlikning, som har intygats vara en europeisk exekutionstitel i ursprungsmedlemsstaten, skall verkställas i de övriga medlemsstaterna utan att det behövs någon verkställighetsförklaring och utan att det finns någon möjlighet att motsätta sig verkställigheten av den.

3. Bestämmelserna i kapitel II, utom artiklarna 5, 6.1 och 9.1, och i kapitel IV, utom artikel 21.1 och artikel 22, skall gälla i tillämpliga delar.

*Artikel 25***Officiella handlingar**

1. En officiell handling avseende en fordran enligt artikel 4.2, vilken är verkställbar i en medlemsstat, skall på ansökan till den myndighet som utsetts av ursprungsmedlemsstaten intygas vara en europeisk exekutionstitel med hjälp av standardformuläret i bilaga III.
2. En officiell handling som har intygats vara en europeisk exekutionstitel i ursprungsmedlemsstaten skall verkställas i de övriga medlemsstaterna utan att det behövs någon verkställighetsförklaring och utan att det finns någon möjlighet att motsätta sig verkställigheten.
3. Bestämmelserna i kapitel II, utom artiklarna 5, 6.1 och 9.1, och i kapitel IV, utom artikel 21 och artikel 22, skall gälla i tillämpliga delar.

KAPITEL VI

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSE*Artikel 26***Övergångsbestämmelse**

Bestämmelserna i denna förordning skall endast tillämpas på domar som meddelats, på förlikningar som godkänts eller ingåtts inför domstol och på handlingar som formellt upprättats eller registrerats som officiella handlingar efter förordningens ikraftträdande.

KAPITEL VII

FÖRHÅLLANDE TILL ANDRA GEMENSKAPSRÄTTSAKTER*Artikel 27***Förhållande till förordning (EG) nr 44/2001**

Denna förordning skall inte påverka möjligheten att söka erkännande och verkställighet i enlighet med förordning (EG) nr 44/2001 av en dom, en vid domstol ingången förlikning eller en officiell handling avseende en obestridd fordran.

Förhållande till förordning (EG) nr 1348/2000

Denna förordning skall inte påverka tillämpningen av förordning (EG) nr 1348/2000.

KAPITEL VIII

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 29

Information om verkställighetsförfaranden och myndigheter

Medlemsstaterna skall samarbeta för att informera allmänhet och jurister om

- a) de olika metoderna och förfarandena för verkställighet i medlemsstaterna, och
- b) de behöriga verkställande myndigheterna i medlemsstaterna, särskilt genom det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område, vilket inrättades genom beslut 2001/470/EG⁹.

Artikel 30

Information om rättsmedel, språk och myndigheter

1. Medlemsstaterna skall till kommissionen meddela

- a) de förfaranden för rättelse och återkallelse som avses i artikel 10.2 och för förnyad prövning som avses i artikel 19.1,
- b) de enligt artikel 20.2 c godkända språken,
- c) de förteckningar över myndigheter som avses i artikel 25, samt alla ändringar av dessa.

2. Kommissionen skall ställa den information som meddelats i enlighet med punkt 1 till allmänhetens förfogande genom offentliggörande i Europeiska unionens officiella tidning och på andra lämpliga sätt.

⁹ EGT L 174, 27.6.2001, s. 25.

Ändringar av bilagorna

Varje ändring i standardformulären i bilagorna skall antas i enlighet med det rådgivande förfarandet i artikel 32.2.

Artikel 32

Rådgivande kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättats genom artikel 75 i förordning (EG) nr 44/2001.
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.
3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 33

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 21 januari 2005.

Den skall tillämpas från och med den 21 oktober 2005, med undantag av artiklarna 30, 31 och 32, vilka skall tillämpas från och med den 21 januari 2005.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdad i Strasbourg den 21 april 2004.

På Europaparlamentets vägnar

P. Cox
Ordförande

På rådets vägnar

D. Roche
Ordförande

INTYG OM EUROPEISK EXEKUTIONSTITEL – DOM

1. Ursprungsmedlemsstat: AT ☐ BE ☐ DE ☐ EL ☐ ES ☐ FI ☐
FR ☐ IE ☐ IT ☐ LU ☐ NL ☐ PT ☐ SE ☐ UK ☐
2. Domstol som utfärdat intyget
 - 2.1. Namn:
 - 2.2. Adress:
 - 2.3. Tfn/fax/e-post:
3. Domstol (om annan) som meddelat domen
 - 3.1. Namn:
 - 3.2. Adress:
 - 3.3. Tfn/fax/e-post:
4. Dom
 - 4.1. Datum:
 - 4.2. Referensnummer:
 - 4.3. Parter
 - 4.3.1. Borgenärens/borgenärernas namn och adress:
 - 4.3.2. Gälldenärens/gälldenärernas namn och adress:
5. Penningfordran som intygas
 - 5.1. Kapitalbelopp:
 - 5.1.1 Valuta

Euro	☐
Svenska kronor	☐
Pund sterling	☐
Annan (skall anges)	☐
 - 5.1.2. Om fordran avser en avbetalning
 - 5.1.2.1. Belopp för varje avbetalning:
 - 5.1.2.2. Förfallodag för den första avbetalningen:
 - 5.1.2.3. Förfallodagar för följande avbetalningar
veckovis ☐ månadsvis ☐ annat (skall anges) ☐
 - 5.1.2.4. Period för fordran
 - 5.1.2.4.1. För närvarande obestämd ☐ eller
 - 5.1.2.4.2. Förfallodag för den sista avbetalningen:
 - 5.2. Ränta
 - 5.2.1. Räntesats
 - 5.2.1.1. ... % eller
 - 5.2.1.2. ... % över ECB:s basränta (¹)
 - 5.2.1.3. Annan (skall anges)
 - 5.2.2. Räntan skall börja löpa från och med:
- 5.3. Ersättningsbara kostnader, om sådana anges i domen:
6. Domen är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten ☐
7. Domen kan fortfarande överklagas

Ja	☐
Nej	☐
8. Domen avser en obestridd fordran enligt artikel 3.1 ☐

¹ Räntesats som tillämpas av Europeiska centralbanken vid dess huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

9. Domen överensstämmer med artikel 6.1 b ☐
10. Domen avser frågor som rör konsumentavtal?
- Ja ☐
- Nej ☐
- 10.1. Om ja: är gäldenären konsumenten?
- Ja ☐
- Nej ☐
- 10.2. Om ja:
gäldenären har sitt hemvist i ursprungsmedlemsstaten (i den mening som avses i artikel 59 i förordning (EG) nr 44/2001) ☐
11. Delgivning av stämningsansökan enligt kapitel III, om tillämpligt
- Ja ☐
- Nej ☐
- 11.1. Delgivning har skett i överensstämmelse med artikel 13 ☐
eller delgivning har skett i överensstämmelse med artikel 14 ☐
eller det har bevisats i enlighet med artikel 18.2 att gäldenären har mottagit handlingen ☐
- 11.2. Vederbörlig underrättelse
Gäldenären har underrättats i överensstämmelse med artiklarna 16 och 17 ☐
12. Delgivning av kallelse, om tillämpligt
- Ja ☐
- Nej ☐
- 12.1. Delgivning har skett i överensstämmelse med artikel 13 ☐
eller delgivning har skett i överensstämmelse med artikel 14 ☐
eller det har bevisats i enlighet med artikel 18.2 att gäldenären har mottagit kallelsen ☐
- 12.2. Vederbörlig underrättelse
Gäldenären har underrättats i överensstämmelse med artikel 17 ☐
13. Åtgärdande enligt artikel 18.1 av att de processuella miniminormerna har inte iakttagits ☐
- 13.1. Domen har delgivits i överensstämmelse med artikel 13 ☐
eller domen har delgivits i överensstämmelse med artikel 14 ☐
eller det har bevisats i enlighet med artikel 18.2 att gäldenären har mottagit domen ☐
- 13.2. Vederbörlig underrättelse
Gäldenären har underrättats i enlighet med artikel 18.1 b ☐
- 13.3. Gäldenären har haft möjlighet att överklaga domen
- Ja ☐
- Nej ☐
- 13.4. Gäldenären har underlåtit att överklaga domen i enlighet med de relevanta processuella kraven
- Ja ☐
- Nej ☐

Utfärdat i datum.

Bilaga 1

.....
Underskrift och/eller stämpel

INTYG OM EUROPEISK EXEKUTIONSTITEL – INFÖR DOMSTOL INGÅNGEN FÖRLIKNING

1. Ursprungsmedlemsstat: AT ☐ BE ☐ DE ☐ EL ☐ ES ☐ FI ☐
FR ☐ IE ☐ IT ☐ LU ☐ NL ☐ PT ☐ SE ☐ UK ☐
2. Domstol som utfärdat intyget
 - 2.1. Namn:
 - 2.2. Adress:
 - 2.3. Tfn/fax/e-post:
3. Domstol (om annan) som godkänt förlikningen eller inför vilken förlikningen ingicks
 - 3.1. Namn:
 - 3.2. Adress:
 - 3.3. Tfn/fax/e-post:
4. Inför domstol ingången förlikning
 - 4.1. Datum:
 - 4.2. Referensnummer:
 - 4.3. Parter
 - 4.3.1. Borgenärens/borgenärernas namn och adress:
 - 4.3.2. Gälldenärens/gälldenärernas namn och adress:
5. Penningfordran som intygas
 - 5.1. Kapitalbelopp:
 - 5.1.1. Valuta Euro ☐
Svenska kronor ☐
Pund sterling ☐
Annan (skall anges) ☐
 - 5.1.2. Om fordran avser en avbetalning
 - 5.1.2.1. Belopp för varje avbetalning:
 - 5.1.2.2. Förfallodag för den första avbetalningen:
 - 5.1.2.3. Förfallodagar för följande avbetalningar:
veckovis ☐ månadsvis ☐ annat (skall anges) ☐
 - 5.1.2.4. Period för fordran
 - 5.1.2.4.1. För närvarande obestämd ☐ eller
 - 5.1.2.4.2. Förfallodag för den sista avbetalningen:
 - 5.2. Ränta
 - 5.2.1. Räntesats
 - 5.2.1.1. ... % eller
 - 5.2.1.2. ... % över ECB:s basränta (¹)
 - 5.2.1.3. Annan (skall anges)
 - 5.2.2. Räntan skall börja löpa från och med:
 - 5.3. Ersättningsbara kostnader, om sådana anges i förlikningen inför domstol
6. Förlikningen inför domstol är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten ☐

¹ Räntesats som tillämpas av Europeiska centralbanken vid dess huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Utfärdat i datum.

.....
Underskrift och/eller stämpel

INTYG OM EUROPEISK EXEKUTIONSTITEL – OFFICIELL HANDLING

1. Ursprungsmedlemsstat: AT ☐ BE ☐ DE ☐ EL ☐ ES ☐ FI ☐
FR ☐ IE ☐ IT ☐ LU ☐ NL ☐ PT ☐ SE ☐ UK ☐
2. Domstol/myndighet som utfärdat intyget
 - 2.1. Namn:
 - 2.2. Adress:
 - 2.3. Tfn/fax/e-post:
3. Domstol/myndighet (om annan) som upprättat eller registrerat den officiella handlingen
 - 3.1. Namn:
 - 3.2. Adress:
 - 3.3. Tfn/fax/e-post:
4. Officiell handling
 - 4.1. Datum:
 - 4.2. Referensnummer:
 - 4.3. Parter
 - 4.3.1. Borgenärens/borgenärernas namn och adress:
 - 4.3.2. Gälldenärens/gälldenärernas namn och adress:
5. Penningfordran som intygas
 - 5.1. Kapitalbelopp:
 - 5.1.1. Valuta Euro ☐
Svenska kronor ☐
Pund sterling ☐
Annan (skall anges) ☐
 - 5.1.2. Om fordran avser en avbetalning
 - 5.1.2.1. Belopp för varje avbetalning:
 - 5.1.2.2. Förfallodag för den första avbetalningen:
 - 5.1.2.3. Förfallodagar för följande avbetalningar
veckovis ☐ månadsvis ☐ annat (skall anges) ☐
 - 5.1.2.4. Period för fordran
 - 5.1.2.4.1. För närvarande obestämd ☐ eller
 - 5.1.2.4.2. Förfallodag för den sista avbetalningen
 - 5.2. Ränta
 - 5.2.1. Räntesats
 - 5.2.1.1. ... % eller
 - 5.2.1.2. ... % över ECB:s basränta (¹)
 - 5.2.1.3. Annan (skall anges)
 - 5.2.2. Räntan skall börja löpa från och med:
 - 5.3. Ersättningsbara kostnader, om sådana anges i den officiella handlingen:
6. Den officiella handlingen är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten ☐

¹ Räntesats som tillämpas av Europeiska centralbanken vid dess huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Utfärdat i datum.

.....
Underskrift och/eller stämpel

**INTYG OM ATT EN DOM INTE KAN VERKSTÄLLAS ELLER
ENDAST I BEGRÄNSAD UTSTRÄCKNING KAN
VERKSTÄLLAS
(artikel 6.2)**

1. Ursprungsmedlemsstat: AT ☐ BE ☐ DE ☐ EL ☐ ES ☐ FI ☐
FR ☐ IE ☐ IT ☐ LU ☐ NL ☐ PT ☐ SE ☐ UK ☐
2. Domstol/myndighet som utfärdat intyget:
 - 2.1. Namn:
 - 2.2. Adress:
 - 2.3. Tfn/fax/e-post:
3. Domstol/myndighet (om annan) som utfärdat domen/den inför domstol ingångna förlikningen/den officiella handlingen (*)
 - 3.1. Namn:
 - 3.2. Adress:
 - 3.3. Tfn/fax/e-post:
4. Dom/inför domstol ingångna förlikning/ officiell handling (*)
 - 4.1. Datum:
 - 4.2. Referensnummer:
 - 4.3. Parter
 - 4.3.1. Borgenärens/borgenärernas namn och adress:
 - 4.3.2. Gälldenärens/gälldenärernas namn och adress:
5. Denna dom/inför domstol ingångna förlikning/ officiella handling (*) har intygats vara en europeisk exekutionstitel men
 - 5.1. domen/den inför domstol ingångna förlikningen/den officiella handlingen (*) är inte längre verkställbar ☐
 - 5.2. verkställigheten är tillfälligt
 - 5.2.1. vilande ☐
 - 5.2.2. begränsad till säkerhetsåtgärder ☐
 - 5.2.3. beroende av att det ställs en säkerhet som fortfarande är utestående ☐
 - 5.2.3.1. Säkerhetsbeloppet:
 - 5.2.3.2. Valuta Euro ☐
Svenska kronor ☐
Pund sterling ☐
Annan (skall anges) ☐
 - 5.2.4. Annat (skall anges) ☐

Utfärdat i datum.

.....
Underskrift och/eller stämpel

**ERSÄTTNINGSINTYG OM EUROPEISK EXEKUTIONSTITEL
TILL FÖLJD AV ATT TALAN HAR FÖRTS MOT DOMEN
(artikel 6.3)**

- A. Talan har förts mot följande dom/inför domstol ingången förlikning/officiella handling (*), vilken har intygats vara en europeisk exekutionstitel
1. Ursprungsmedlemsstat: AT ☐ BE ☐ DE ☐ EL ☐ ES ☐ FI ☐
FR ☐ IE ☐ IT ☐ LU ☐ N ☐ PT ☐ SE ☐ UK ☐
 2. Domstol/myndighet som utfärdat intyget
 - 2.1. Namn:
 - 2.2. Adress:
 - 2.3. Tfn/fax/e-post:
 3. Domstol/myndighet (om annan) som utfärdat domen/den inför domstol ingångna förlikningen/den officiella handlingen (*)
 - 3.1. Namn:
 - 3.2. Adress:
 - 3.3. Tfn/fax/e-post:
 4. Dom/inför domstol ingången förlikning/officiella handling (*)
 - 4.1. Datum:
 - 4.2. Referensnummer:
 - 4.3. Parter
 - 4.3.1. Borgenärens/borgenärernas namn och adress:
 - 4.3.2. Gälldenärens/gälldenärernas namn och adress:
- B. Till följd av att talan har förts mot domen har följande beslut meddelats och intygats härmed vara en europeisk exekutionstitel som ersätter den ursprungliga europeiska exekutionstiteln
1. Domstol
 - 1.1. Namn:
 - 1.2. Adress:
 - 1.3. Tfn/fax/e-post:
 2. Beslut
 - 2.1. Datum:
 - 2.2. Referensnummer:
 3. Penningfordran som intygas
 - 3.1. Kapitalbelopp
 - 3.1.1. Valuta Euro ☐
Svenska kronor ☐
Pund sterling ☐
Annan (skall anges) ☐
 - 3.1.2. Om fordran avser en avbetalning
 - 3.1.2.1. Belopp för varje avbetalning
 - 3.1.2.2. Förfallodag för den första avbetalningen
 - 3.1.2.3. Förfallodagar för följande avbetalningar
veckovis ☐ månadsvis ☐ annat (skall anges) ☐

- 3.1.2.4 Period för fordran
- 3.1.2.4.1. För närvarande obestämd ☐ eller
- 3.1.2.4.2. förfallodag för den sista avbetalningen:
- 3.2. Ränta
- 3.2.1. Räntesats
- 3.2.1.1. ... % eller
- 3.2.1.2. ... % över ECB:s basränta (¹)
- 3.2.1.3. Annan (skall anges)
- 3.2.2. Räntan skall börja löpa från och med:
- 3.3. Ersättningsbara kostnader, om sådana anges i beslutet:
4. Beslutet är verkställbart i ursprungsmedlemsstaten ☐
5. Det är fortfarande möjligt att överklaga beslutet
- Ja ☐
- Nej ☐
6. Beslutet överensstämmer med artikel 6.1.b ☐
7. Beslutet avser frågor som rör konsumentavtal
- Ja ☐
- Nej ☐
- 7.1. Om ja,
är gäldenären konsumenten?
- Ja ☐
- Nej ☐
- 7.2. Om ja:
gäldenären har sitt hemvist i ursprungsmedlemsstaten (i den mening som avses i artikel 59 i förordning (EG) nr 44/2001)
- ☐
8. Vid tiden för beslutet efter att talan har förts, är fordran obestridd i den mening som avses i artikel 3.1 b eller c?
- Ja ☐
- Nej ☐
- Om ja:
- 8.1. Delgivning av stämningsansökan
Har gäldenären ingivit stämningsansökan?
- Ja ☐
- Nej ☐
- Om ja:
- 8.1.1. Delgivning har skett i överensstämmelse med artikel 13 ☐
eller delgivning har skett i överensstämmelse med artikel 14 ☐
eller det har bevisats i enlighet med artikel 18.2 att gäldenären har mottagit handlingen ☐
- 8.1.2. Vederbörlig underrättelse
Gäldenären har underrättats i överensstämmelse med artiklarna 16 och 17 ☐
- 8.2. Delgivning av kallelse, om tillämpligt
- Ja ☐
- Nej ☐
- Om ja:

¹ Räntesats som tillämpas av Europeiska centralbanken vid dess huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

- 8.2.1. Delgivning har skett i överensstämmelse med artikel 13 ☐
eller delgivning har skett i överensstämmelse med artikel 14
☐
eller det har bevisats i enlighet med artikel 18.2 att gäldenären
har mottagit kallelsen ☐
- 8.2.2. Vederbörlig underrättelse
Gäldenären har underrättats i överensstämmelse med artikel
17 ☐
- 8.3. Åtgärdande enligt artikel 18.1 av att de processuella
miniminormerna inte har iakttagits
- 8.3.1. Beslutet har delgivits i överensstämmelse med artikel 13 ☐
eller beslutet har delgivits i överensstämmelse med artikel 14
☐
eller det har bevisats i enlighet med artikel 18.2 att gäldenären
har mottagit beslutet ☐
- 8.3.2. Vederbörlig underrättelse
Gäldenären har underrättats i enlighet med artikel 18.1 b ☐

Utfärdat i datum.

.....
Underskrift och/eller stämpel

**ANSÖKAN OM RÄTTELSE ELLER ÅTERKALLANDE AV ETT
INTYG OM EUROPEISK EXEKUTIONSTITEL
(artikel 10.3)**

FÖLJANDE INTYG OM EUROPEISK EXEKUTIONSTITEL

1. Ursprungsmedlemsstat: AT ☐ BE ☐ DE ☐ EL ☐ ES ☐ FI ☐
FR ☐ IE ☐ IT ☐ LU ☐ NL ☐ PT ☐ SE ☐ UK ☐
2. Domstol/myndighet som utfärdat intyget
 - 2.1. Namn:
 - 2.2. Adress:
 - 2.3. Tfn/fax/e-post:
3. Domstol/myndighet (om annan) som utfärdat domen/den
inför domstol ingångna förlikningen/den officiella handlingen
(*)
 - 3.1. Namn:
 - 3.2. Adress:
 - 3.3. Tfn/fax/e-post:
4. Dom/Inför domstol ingången förlikning/ Officiell handling (*)
 - 4.1. Datum:
 - 4.2. Referensnummer:
 - 4.3. Parter
 - 4.3.1. Borgenärens/borgenärernas namn och adress:
 - 4.3.2. Gälldenärens/gälldenärernas namn och adress:

MÅSTE

5. RÄTTAS TILL eftersom, på grund av ett skrivfel eller liknande, följande bristande överensstämmelse föreligger mellan intyget om europeisk exekutionstitel och den underliggande domen/inför domstol ingången förlikning/den officiella handlingen (skall anges) ☐
6. ÅTERKALLAS därför att
 - 6.1. den intygade domen gällde ett konsumentkontrakt, men meddelades i en medlemsstat där konsumenten inte har sitt hemvist i den mening som avses i artikel 59 i förordning (EG) nr 44/2001 ☐
 - 6.2. det är uppenbart att intyget om den europeiska exekutionstiteln beviljats felaktigt av annat skäl (skall anges) ☐

Utfärdat i datum.

Underskrift och/eller stämpel

* Stryk det som inte är tillämpligt.

Sammanfattningen i promemorian Den europeiska exekutionstiteln för obestridda fordringar (Ds 2005:11)

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd antog den 21 april 2004 förordningen (EG) nr 805/2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar. Syftet med förordningen är att domar och andra avgöranden som avser obestridda fordringar skall kunna erkännas och verkställas i en annan medlemsstat i Europeiska unionen (EU) utan att det behövs någon verkställighetsförklaring och utan att det finns någon möjlighet att motsätta sig dess erkännande; det skall inte finnas något exekvaturförfarande i verkställighetsstaten. Den domstol eller myndighet som har meddelat en dom eller något annat avgörande som avser en obestridd fordran skall i stället utfärda ett intyg där avgörandet intygas vara en europeisk exekutionstitel. På grundval av detta intyg skall avgörandet sedan kunna verkställas. Det blir således enklare att få utländska avgöranden verkställda i Sverige samtidigt som svenska avgöranden lättare kan verkställas i andra medlemsstater i EU.

Den 21 januari 2005 trädde förordningen i kraft, och den skall tillämpas fullt ut från och med den 21 oktober 2005.

Förordningen om den europeiska exekutionstiteln är direkt tillämplig i Sverige men den kräver vissa kompletteringar. Det behövs kompletterande bestämmelser om bl.a. rättelse och återkallelse av ett intyg om en europeisk exekutionstitel. I denna promemoria föreslås att de kompletterande lagbestämmelserna tas in i en ny lag. I den nya lagen bör också de kompletterande lagbestämmelserna till Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen och Luganokonventionen samlas. Dessa bestämmelser finns i dag i lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden. Den lagen bör följaktligen upphöra att gälla. Den nya lagen är avsedd att träda i kraft den 1 mars 2006.

Vissa av de kompletterande bestämmelserna till förordningen om den europeiska exekutionstiteln behöver inte tas in i lag. I denna promemoria föreslås att dessa bestämmelser tas in i en ny svensk förordning. I den nya förordningen bör också de kompletterande förordningsbestämmelserna till Bryssel I-förordningen, Brysselkonventionen och Luganokonventionen samlas. Dessa bestämmelser finns i dag i förordningen (1988:1321) med vissa föreskrifter om erkännande och verkställighet av utländska avgöranden, som följaktligen bör upphöra att gälla. Den nya förordningen är avsedd att träda i kraft den 21 oktober 2005.

1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

Häri genom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till vissa gemenskapsrättsakter och internationella instrument som reglerar domstols behörighet eller erkännande och internationell verkställighet av avgöranden på privaträttens område.

De gemenskapsrättsakter och internationella instrument som avses i första stycket är

1. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område¹ (Bryssel I-förordningen),

2. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner² (Brysselkonventionen),

3. konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område³ (Luganokonventionen), och

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar⁴ (förordningen om den europeiska exekutionstiteln).

Reservforum

2 § Om det finns svensk domsrätt enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § och annan behörig domstol saknas, är Stockholms tingsrätt behörig. En ansökan enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning skall, om annan behörig kronofogdemyndighet saknas, göras hos Kronofogdemyndigheten i Stockholm.

¹ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1 (Celex 32001R0044).

² EGT 1998 C 27, 26.1.1998, s.1 (Celex 41998A0126).

³ EGT 1988 L 319, 25.11.1988, s. 9 (Celex 41988A0592).

⁴ EUT L 143, 30.4.2004, s. 15 (Celex 32004R0805).

Särskild vägransgrund

3 § Om en ansökan görs enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3 skall ett avgörande som rör ett civilrättsligt anspråk inte erkännas eller verkställas här, om det har meddelats i en annan stat inom ramen för ett brottmål avseende ett icke uppsåtligt brott mot någon som

1. varken har hemvist eller är medborgare i den staten,
2. inte har följt ett föreläggande om personlig inställelse, och
3. inte har haft tillfälle att svara i målet.

Exekvaturförfarande

4 § Vid beslut över en ansökan enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3 om att ett utländskt avgörande skall erkännas eller förklaras vara verkställbart här i landet skall Svea hovrätt bestå av en lagfaren domare.

5 § Vid handläggningen i Svea hovrätt av en ansökan om ändring av ett beslut enligt 4 § tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av tingsrätts beslut, om inte annat följer av en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3.

En ansökan om ändring skall, om den görs av den som har gjort ansökan enligt 4 §, ha kommit in till Svea hovrätt inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

En domare som har prövat en ansökan enligt 4 § får inte delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet.

6 § Vid handläggningen i Högsta domstolen av ett överklagande av ett beslut enligt 5 § tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av hovrätts beslut, om inte annat följer av en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3. Prövningstillstånd krävs vid överklagande.

Verkställighet

7 § Har en ansökan enligt en gemenskapsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § andra stycket 1–3 om att ett utländskt avgörande skall förklaras vara verkställbart bifallits, skall avgörandet verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft, om inte annat följer av gemenskapsrättsakten eller det internationella instrumentet.

Vid verkställighet av ett utländskt avgörande som rör en säkerhetsåtgärd skall i stället bestämmelserna om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd tillämpas.

8 § Om hovrätten vid det förfarande som avses i 4 § bifaller en ansökan om att ett utländskt avgörande skall förklaras vara verkställbart, skall hovrättens beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken. Bilaga 3

Erkännande och verkställighet enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln

Rättelse av intyg

9 § Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel inte stämmer överens med den bakomliggande domen eller officiella handlingen eller det bakomliggande utslaget på grund av ett skrivfel eller liknande, skall intyget rättas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget.

Återkallelse av intyg

10 § Om det är uppenbart att ett intyg om en europeisk exekutionstitel har utfärdats i strid mot de krav som finns i förordningen om den europeiska exekutionstiteln, skall intyget återkallas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget.

Innan återkallelse sker, skall parterna få tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövligt.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006, då lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden skall upphöra att gälla.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:794) om
Luganokonventionen

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1992:794) om Luganokonventionen skall ha följande lydelse.

Föreslagen lydelse

Nuvarande lydelse

3 §¹

Kompletterande bestämmelser finns i lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden.

Kompletterande bestämmelser finns i lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:461.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1998:358) om Brysselkonventionen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Kompletterande bestämmelser finns i lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden.

Föreslagen lydelse

3 §¹

Kompletterande bestämmelser finns i lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:462.

Härigenom föreskrivs att 14 § sjömanslagen (1973:282) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §¹

Twist om sjömans anställningsförhållande får inte dras inför utländsk myndighet.

Första stycket gäller inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden.

Första stycket gäller inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som anges i 1 § andra stycket 1–3 lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:465.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §²

Denna lag tillämpas inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden*, eller av särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av avgöranden och förlikningar på särskilda rättsområden.

Denna lag tillämpas inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*, eller av särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av avgöranden och förlikningar på särskilda rättsområden.

Lagen tillämpas inte heller beträffande

1. dom eller förlikning i mål angående boskillnad, legal separation, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, antagande av adoptivbarn eller adoptivförhållandes hävande, omyndighetsförklaring eller dess hävande eller i mål angående bodelning eller skadestånd med anledning av legal separation, äktenskapsskillnad eller återgång av äktenskap, om ej fråga är om verkställighet av dom som skall gälla här i riket enligt 22 § förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption eller förmynderskap,

2. dom eller förlikning rörande vårdnad om eller rätt till umgänge med barn eller överlämnande av barn i annat fall, om ej fråga är om verkställighet enligt 6 §,

3. dom eller förlikning rörande familjerättslig underhållsskyldighet,

4. dom eller förlikning rörande faderskapet till barn,

5. dom eller förlikning angående rätt på grund av arv eller testamente, efterlevande makes rätt, boutredning eller skifte med anledning av dödsfall eller ansvarighet för den dödes gäld, om ej den avlidne var medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige och hade hemvist i någon av dessa stater,

6. dom eller förlikning angående

a) gäldenärs försättande i konkurs,

b) inledande av förhandling om offentligt ackord utan konkurs,

¹ Lagen har enligt 1977:1000 trätt i kraft i förhållande till Danmark, Finland och Norge.

² Senaste lydelse 2002:466.

c) andra på konkursdomares eller konkursdomstols prövning beroende på frågor eller Bilaga 3

d) rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet eller återgång på grund av konkurs eller förhandling om offentligt ackord utan konkurs i något av de nordiska länderna, om av konkursbeslutet eller beslutet om offentlig ackordsförhandling framgår att gäldenären inte hade hemvist i något av de nordiska länderna,

7. dom eller förlikning i mål som skall upptagas omedelbart av särskild domstol för handläggning av tvister rörande kollektivavtal.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag är tillämplig på domar som har meddelats i Österrike i ämnen av privaträttslig beskaffenhet. Lagen tillämpas på domar i sådana ämnen, även om de har meddelats i ett straffrättsligt förfarande. Lagen tillämpas inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden*.

Denna lag är tillämplig på domar som har meddelats i Österrike i ämnen av privaträttslig beskaffenhet. Lagen tillämpas på domar i sådana ämnen, även om de har meddelats i ett straffrättsligt förfarande. Lagen tillämpas inte om annat följer av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:467.

Härigenom föreskrivs att 6 a § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a §¹

Särskilda bestämmelser om kronofogdemyndighets behörighet m.m. finns i *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden* och i de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av den lagen.

Särskilda bestämmelser om kronofogdemyndighets behörighet m.m. finns i *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden* och i de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av den lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:468.

Härigenom föreskrivs att 21 kap. 2 § sjölagen (1994:1009) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 kap.

2 §¹

I fråga om *behörighet* för sjörättsdomstol att ta upp tvistemål som avses i 1 § första stycket skall bestämmelserna om laga domstol i tvistemål i allmänhet tillämpas.

Talan får även väckas vid sjörättsdomstolen för den ort där fartyget finns. Har säkerhet för en fordran ställts hos en myndighet till befrielse från kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd, får talan väckas även vid sjörättsdomstolen för den ort där säkerheten har ställts. Talan angående en fordran som säkerheten har avsett får väckas vid sistnämnda sjörättsdomstol, även om säkerheten har upphört att gälla.

Finns inte sjörättsdomstol i den ort där svaranden har kunnat sökas enligt första och andra stycket, väcks talan vid den sjörättsdomstol som är närmast den orten.

Om flera är redare i ett fartyg, skall fartygets hemort anses som rederiets hemvist.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte om annat följer av *lagen (2002:460) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden* eller av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som omfattas av den lagen. Andra stycket gäller dock om fartyget är belagt med kvarstad.

I fråga om *behörigheten* för sjörättsdomstol att ta upp tvistemål som avses i 1 § första stycket skall bestämmelserna om laga domstol i tvistemål

Finns inte sjörättsdomstol på den ort där svaranden har kunnat sökas enligt första och andra stycket, väcks talan vid den sjörättsdomstol som är närmast den orten.

Om flera är redare i ett fartyg, skall fartygets hemort anses som

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte om annat följer av *lagen (2006:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden* eller av de gemenskapsrättsakter och internationella instrument som anges i 1 § andra stycket 1–3 den lagen. Andra stycket i denna paragraf gäller dock om fartyget är belagt med kvarstad.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:469.

Förteckning över remissinstanser

Efter remiss har yttranden över promemorian lämnats av Riksdagens ombudsmän, Svea hovrätt, Hovrätten för Övre Norrland, Stockholms tingsrätt, Jönköpings tingsrätt, Malmö tingsrätt, Sundsvalls tingsrätt, Domstolsverket, Kommerskollegium, Socialstyrelsen, Skatteverket, Konsumentverket, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Sveriges advokatsamfund, Svenska Handelskammarförbundet, Svenskt Näringsliv, Sveriges Domareförbund samt Föreningen Sveriges kronofogdar.

Älmhults kommun, Helsingborgs kommun, Gävle kommun och Sveriges Kommuner och Landsting har beretts tillfälle att avge yttrande men avstått från att yttra sig.

En närmare beskrivning av förordningen om den europeiska exekutionstiteln

Syfte och tillämpningsområde (artiklarna 1 och 2)

Syftet med förordningen om den europeiska exekutionstiteln är att fullgörelsedomar som avser obestridda fordringar skall kunna verkställas i en annan medlemsstat än den där domen meddelades utan något krav på ett mellanliggande kontrollförfarande i verkställighetsstaten. Exekvaturförfarandet enligt Bryssel I-förordningen skall med andra ord avskaffas för obestridda fordringar eller, uttryckt annorlunda, för domar som avser obestridd betalningsskyldighet för ett bestämt penningbelopp.

Tillämpningsområdet är i huvudsak detsamma som för Bryssel I-förordningen. Förordningen om den europeiska exekutionstiteln är tillämplig på privaträttens område, varför bl.a. skattefrågor och tullfrågor inte omfattas. Inte heller omfattas mål mot staten där staten inte har agerat som ett privaträttsligt subjekt. Från förordningens tillämpningsområde undantas vidare vissa familjerättsliga frågor, konkurs, ackord och liknande förfaranden, social trygghet samt skiljeförfaranden.

Med uttrycket dom avses i förordningen varje avgörande som har meddelats av en domstol i en medlemsstat, oavsett dess rubricering. I Sverige avses vid summarisk process i mål om betalningsföreläggande med uttrycket domstol också svensk kronofogdemyndighet (se artiklarna 4.1 och 4.7).

Genom ett särskilt protokoll tillämpas inte avdelning IV i EG-fördraget på Danmark. Detta innebär att förordningen inte är tillämplig i förhållande till Danmark. Förenade kungariket och Irland, som också har ett särskilt protokoll till fördraget, har meddelat att de önskar delta i antagande och tillämpning av förordningen (se beaktandesats 24). Således skall förordningen tillämpas i förhållande till dessa båda länder.

Sedan den 1 maj 2004 har EU tio nya medlemmar. Förordningen om den europeiska exekutionstiteln kommer att vara tillämplig också i förhållande till dem. Beträffande Cypern följer av protokoll nr 10 till anslutningsfördraget att tillämpningen av regelverket skall uppskjutas i de områden i republiken Cypern där republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen.

Vad är en obestridd fordran? (artikel 3)

Med uttrycket fordran avses i förordningen en fordran som avser betalning av ett bestämt penningbelopp och som är förfallen till betalning eller vars förfallodag anges i domen, den inför domstol ingångna förlikningen eller den officiella handlingen (artikel 4.2).

Enligt artikel 3.1 a skall en fordran anses som obestridd, om gäldenären uttryckligen har godkänt den genom att medge den. I Sverige får rätten enligt 42 kap. 18 § första stycket 3 rättegångsbalken utan huvudförhandling meddela dom i anledning av en talan som medgivits. En fordran, fastställd i en dom som har meddelats med stöd av den bestämmelsen är således obestridd i förordningens bemärkelse. Detsamma gäller

en fordran, fastställd genom en dom som grundas på att svaranden har medgett talan under eller efter huvudförhandlingen. Även en stadfäst förlikning torde anses som en obestridd fordran enligt artikel 3.1 a, eftersom gäldenären får anses ha medgivit den delen av fordran som han eller hon i domen har ålagts att betala.

En fordran skall enligt artikel 3.1 a också anses som obestridd, om gäldenären har godkänt den genom en förlikning som har godkänts av domstolen eller som har ingåtts inför domstolen under domstolsförfarandet. I Sverige finns det inte några sådana s.k. processförlikningar (se vidare nedan). En svensk stadfäst förlikning torde emellertid, som nyss sagts, ändå anses som en obestridd fordran enligt artikel 3.1 a.

Av artikel 3.1 b framgår att en fordran också skall anses som obestridd, om gäldenären under domstolsförfarandet aldrig har bestritt den. Under denna bestämmelse faller både utslag enligt lagen om betalningsföreläggande och vissa tredskodomar från tingsrätt i mål som inlets vid tingsrätt. Både tredskodomar på grund av utevaro och tredskodomar på grund av att svaranden inte följt ett föreläggande att avge svaromål omfattas av bestämmelsen.

När det gäller de processuella kraven på ett bestridande hänvisar artikel 3.1 b till nationell rätt. Det är således nationell rätt som avgör vad ett bestridande skall innehålla, inom vilken tid ett bestridande skall ske och vad som skall anses utgöra ett bestridande.

I 44 kap. 7 a § andra stycket rättegångsbalken anges att svaranden skall anses ha följt ett föreläggande att avge svaromål, om han eller hon klargjort sin inställning till kärandens yrkande och angett skäl som kan vara av betydelse vid prövning av saken. Det är således möjligt, enligt svensk rätt, att meddela en tredskodom trots att svaranden anser sig ha bestritt kravet. Exempel på sådana situationer är att svaranden i sitt bestridande endast gjort gällande bristande betalningsförmåga eller att svaranden angett något annat skäl för sitt bestridande som saknar betydelse vid prövning av saken; att ange att man för närvarande inte har pengar för att betala eller att man inte anser sig betalningsskyldig för att man står över lagen hindrar således, enligt svensk rätt, inte att en tredskodom meddelas. Även en sådan tredskodom torde omfattas av förordningen.

Av 44 kap. 7 b § rättegångsbalken följer att om käranden grundat sitt yrkande på ett skriftligt fordringsbevis, får tredskodom i vissa situationer meddelas trots att svaranden har avgett svaromål i enlighet med vad som anges i 44 kap. 7 a § rättegångsbalken. Avgörande för om tredskodom kan meddelas är enligt bestämmelsen om svaranden har förmått visa sannolika skäl för sin inställning eller inte. En tredskodom som har meddelats med stöd av 44 kap. 7 b § rättegångsbalken omfattas inte av förordningen, eftersom gäldenären har bestritt kravet i enlighet med relevanta processuella krav i svensk lagstiftning. En sådan tredskodom är inte en dom avseende en obestridd fordran utan en dom efter genomförd bevisvärdering; det har skett en prövning av om svaranden förmått visa sannolika skäl för sin inställning eller inte.

Enligt artikel 3.1 c skall vissa fordringar som initialt bestritts anses som obestridda. Det gäller fall där gäldenären inte har inställt sig vid en domstolsförhandling. En tredskodom på grund av utevaro (44 kap. 2 § rättegångsbalken) omfattas således av förordningen trots att gäldenären tidigare under målets handläggning, t.ex. i ett svaromål, har bestritt

kravet. Detsamma gäller en tredskodom på grund av utevaro där målet överlämnats från kronofogdemyndighet på grund av ett bestridande där.

Enligt artikel 3.1 d skall också fordringar som uttryckligen godkänts i en officiell handling anses som obestridda. Begreppet officiell handling definieras i artikel 4.3.

Enligt artikel 3.2 skall förordningen även tillämpas på vissa avgöranden som avser bestridda fordringar. De situationer som avses är de fall då talan har förts mot ett avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel. Om en ny dom meddelas efter överklagandet, kan också den domen bli en europeisk exekutionstitel.

Anta att en tredskodom i vilken svaranden förpliktas betala 10 000 kr till käranden har intygats vara en europeisk exekutionstitel och att intygandet har skett innan tredskodomen vunnit laga kraft eller, men andra ord, innan tiden för ansökan om återvinning löpt ut. Om tredskodomen därefter återvinns och målet avgörs efter ett ordinarie domstolsförfarande, kan den nya domen också bli en europeisk exekutionstitel. Det saknar i detta fall betydelse om den senare domen innebär att tredskodomens domslut fastställs eller ändras. Ett tänkbart scenario är att det efter en prövning i sak konstateras att det saknas grund för betalningsskyldighet för mer än 5 000 kr, varför domslutet blir att svaranden skall betala 5 000 kr till käranden. Också en sådan dom kan alltså intygats vara en europeisk exekutionstitel. Samma sak gäller när ett mål handläggs vid tingsrätt efter det att målet har överlämnats dit från en kronofogdemyndighet efter ansökan om återvinning. I de fall kronofogdemyndighetens utslag har intygats vara en europeisk exekutionstitel kan också en senare dom i målet vid tingsrätten bli en europeisk exekutionstitel.

Ett ytterligare exempel på när en dom kan intygats vara en europeisk exekutionstitel enligt artikel 3.2 är följande. Anta att en tingsrätt har stadfäst en förlikning eller meddelat dom efter det att talan har medgivits. På kärandens begäran har tingsrätten därefter utfärdat ett intyg om att domen är en europeisk exekutionstitel. Om domen sedan överklagas och hovrätten, efter att ha prövat kravets riktighet, meddelar en dom i vilken svaranden förpliktas betala ett belopp till käranden, kan också den nya domen bli en europeisk exekutionstitel. Inte heller i den situationen har det någon betydelse om hovrättens dom fastställer tingsrättens domslut eller inte.

Definitioner (artikel 4)

I artikel 4.1 i förordningen anges att med uttrycket dom avses varje avgörande oavsett dess rubricering. En definition av begreppet fordran finns i artikel 4.2 (se ovan). Enligt artikel 4.3 skall med officiell handling förstås en handling som har registrerats som en officiell handling, om en officiell myndighet har bestyrkt att handlingens underskrift och innehåll är äkta. Av samma artikel följer att ett avtal om underhållsskyldighet som har ingåtts inför en administrativ myndighet eller bestyrkts av en sådan myndighet skall betraktas som en officiell handling. Ett avtal om underhållsbidrag till barn som godkänts av socialnämnd enligt 7 kap. 7 § föräldrabalken kan alltså intygats vara en europeisk exekutionstitel. I artikel 4.4 definieras ursprungsmedlemsstat som den medlemsstat där

domen har meddelats. Motsvarande definitioner finns för förlikningar och officiella handlingar. I artikel 4.5 definieras verkställighetsmedlemsstat som den medlemsstat där verkställighet begärs av den dom, den inför domstol ingångna förlikningen eller den officiella handling, vilken har intygats vara en europeisk exekutionstitel. I artikel 4.6 finns en förklaring av vad som avses med ”domstol som meddelat domen”. I artikel 4.7, slutligen, klargörs att i Sverige avses vid summarisk process i mål om betalningsföreläggande med uttrycket domstol också svensk kronofogdemyndighet.

Europeisk exekutionstitel (artiklarna 5–11)

Av artikel 5 i förordningen följer att något exekvaturförfarande inte skall tillämpas i fråga om en dom som har intygats vara en europeisk exekutionstitel. En sådan dom skall med andra ord erkännas och verkställas i övriga medlemsstater utan att det behövs någon verkställighetsförklaring och utan att det finns någon möjlighet att motsätta sig dess erkännande.

En ansökan om att en dom skall intygats vara en europeisk exekutionstitel skall enligt artikel 6 göras till den domstol som har meddelat domen (jfr artikel 4.6). Det är möjligt att ansöka om att ett avgörande skall intygats vara en europeisk exekutionstitel vid olika stadier av ett måls handläggning. Förordningen uppställer inget krav på att en ansökan skall ske vid en viss tidpunkt. Den part som redan från början vet om att motparten har sina tillgångar i en annan medlemsstat kan direkt vid ansökan om stämning eller ansökan om betalningsföreläggande begära att en kommande dom eller ett kommande utslag skall intygats vara en europeisk exekutionstitel. Men det kan också vara så att det först under målets handläggning eller till och med efter det att en dom eller ett utslag har meddelats visar sig att det finns behov av verkställighet i en annan medlemsstat. I så fall kan en begäran om intyg framställas då.

I artikel 6 uppställs ett antal krav för att en dom eller ett utslag skall kunna intygats vara en europeisk exekutionstitel.

Av artikel 6.1 a följer att domen måste vara verkställbar i ursprungsmedlemsstaten. För att ett svenskt avgörande skall kunna intygats vara en europeisk exekutionstitel måste avgörandet således vara verkställbart i Sverige. Förordningen uppställer inget krav på att avgörandet skall ha vunnit laga kraft för att ett intyg skall få utfärdas. Ett intyg kan således utfärdas även om tiden för att föra talan mot ett avgörande inte har löpt ut och till och med om talan har förts mot avgörandet. Det utslagsgivande är om avgörandet är verkställbart eller inte. Av 3 kap. 5 § utsökningsbalken följer att verkställighet får ske genast av tredsakdom varigenom betalningsskyldighet har ålagts den part som uteblivit eller inte uppfyllt vad som sägs i 44 kap. 7 a § rättegångsbalken, om inte något annat förordnas med anledning av ansökan om återvinning. Också andra domar rörande betalningsskyldighet får verkställas genast enligt 3 kap. 6 § samma balk. En gäldenär kan dock hindra verkställighet genom att nedsätta pengar eller ställa säkerhet. Utslag i mål om betalningsföreläggande är verkställbara på samma sätt som en tingsrätts dom (3 kap. 11 § utsökningsbalken).

En ytterligare förutsättning för att ett intyg skall kunna utfärdas är enligt artikel 6.1 b att vissa av behörighetsreglerna i Bryssel I-förordningen har respekterats.

Bestämmelsen i artikel 6.1 c innebär att, när fordran är obestridd i den mening som avses i artikel 3.1 b eller c, förordningens miniminormer i kapitel III måste ha uppfyllts för att ett intyg skall få utfärdas. Tredskodomar och utslag omfattas av denna reglering, medan domar där fordran har medgivits (artikel 3.1 a) och officiella handlingar (artikel 3.1 d) faller utanför.

Av artikel 6.1 d följer att för att en dom eller ett utslag som rör ett avtalsförhållande och som meddelats mot konsumenten i avtalsförhållandet skall kunna bli en europeisk exekutionstitel måste domen eller utslaget i ett visst fall ha meddelats i den medlemsstat där konsumenten har sitt hemvist. Det gäller om fordran är obestridd i den mening som avses i artikel 3.1 b eller c. Av kravet på att gäldenären (konsumenten) måste ha sitt hemvist i domstolsstaten följer att ett svenskt utslag från den summariska processen mot en konsument med hemvist i Tyskland inte kan intygas vara en europeisk exekutionstitel. Och av samma anledning kan en tysk tredskodom mot en konsument med hemvist i Sverige inte verkställas i Sverige utan exekvatur.

Om en dom inte längre är verkställbar, följer av artikel 6.2 att ett nytt intyg skall utfärdas där det framgår att domen inte längre kan verkställas. Detta gäller t.ex. om en högre rätt har prövat saken och meddelat en ny dom där käromålet ogillats. Ett nytt intyg skall enligt artikeln utfärdas även om verkställbarheten har upphävts eller begränsats. Ett exempel på ett sådant fall är när en tingsrätt efter en ansökan om återvinning förordnar att ett utslag inte får verkställas. Det nya intyget skall i bägge dessa situationer utfärdas med hjälp av standardformuläret i bilaga IV till förordningen.

Om en ny dom meddelas efter det att talan har förts mot en dom som har intygats vara en europeisk exekutionstitel, följer av artikel 3.2 att också den nya domen efter ansökan därom kan intygas vara en europeisk exekutionstitel. Detta andra intyg, som ersätter det första, skall enligt artikel 6.3 utfärdas med hjälp av standardformuläret i bilaga V till förordningen.

Inte bara kapitalbeloppet och ränta på det utan också rättegångskostnader och ränta på dem kan omfattas av ett intyg om en europeisk exekutionstitel. En förutsättning för detta är dock, enligt artikel 7, att inte rättegångskostnaderna har bestritts särskilt i enlighet med ursprungsmedlemsstatens lagstiftning.

Av artikel 8 följer att det är möjligt att utfärda ett intyg om en partiell exekutionstitel. Bestämmelsen gör det möjligt att utfärda ett intyg avseende en del av en dom, om endast den delen uppfyller kraven i förordningen. En situation när artikel 8 är tillämplig är när en del av domen avser en obestridd fordran medan den andra delen är bestridd i den mening som avses i förordningen. Till exempel kan det under målets handläggning visa sig att det endast råder tvist om räntan och inte kapitalbeloppet. Detta hindrar dock inte att tingsrätten i en och samma dom tar ställning till såväl det yrkade kapitalbeloppet som den yrkade räntan, och tingsrätten skall i ett sådant fall på ansökan därom utfärda ett intyg om en partiell europeisk exekutionstitel avseende kapitalbeloppet.

En annan situation då artikel 8 kan aktualiseras är när förordningens miniminormer har iakttagits endast beträffande en del av kravet. Det kan vara så att ett tilläggsyrkande delgivits svaranden på ett sätt som inte är uppräknat i artikel 13 eller 14. I så fall kan endast den del av domen som avser det som yrkades i den ursprungliga stämningsansökan och som delgavs enligt miniminormerna i förordningen intygas vara en europeisk exekutionstitel. Artikel 8 avser inte deldomar enligt 17 kap. 4 § rättegångsbalken eller partiella utslag enligt 42 § lagen om betalningsföreläggande. Enligt dessa lagrum kan särskild dom meddelas rörande en medgiven del av ett käromål respektive utslag meddelas för en obestridd del av en ansökan. En sådan deldom eller ett sådant partiellt utslag kan normalt intygas vara en europeisk exekutionstitel i dess helhet.

Ett intyg om en europeisk exekutionstitel skall enligt artikel 9 utfärdas genom användande av ett standardformulär, bilaga I till förordningen. Intyget skall utfärdas på samma språk som domen. Eftersom svenska domar och utslag utfärdas på svenska skall således svenska domstolar och kronofogdemyndigheter utfärda intyg på svenska.

Det går inte att överklaga utfärdandet av ett intyg om en europeisk exekutionstitel. Däremot skall det vara möjligt att få eventuella felaktigheter i ett intyg rättade (artikel 10). Det skall också, enligt samma artikel, vara möjligt att få ett intyg återkallat när det är uppenbart att intyget beviljats i strid mot de krav som fastställs i förordningen.

I artikel 11 slås fast att ett intyg om en europeisk exekutionstitel inte får någon annan verkan än den som följer av domens verkställbarhet.

Miniminormer för förfaranden om obestridda fordringar (artiklarna 12–19)

I kapitel III i förordningen finns de miniminormer, de processuella krav, som måste vara uppfyllda för att vissa avgöranden skall kunna intygas vara europeiska exekutionstitlar. Miniminormerna rör delgivning och information.

En dom som avser en obestridd fordran i den mening som avses i artikel 3.1 b eller c kan intygas vara en europeisk exekutionstitel endast om miniminormerna har iakttagits (artikel 12.1). En tredskodom eller ett utslag enligt lagen om betalningsföreläggande kan således intygas vara en europeisk exekutionstitel bara om miniminormerna har iakttagits. En dom som avser en obestridd fordran i den mening som avses i artikel 3.1 a kan dock intygas vara en europeisk exekutionstitel även om miniminormerna inte har följts. En stadfäst förlikning eller en dom på grundval av ett medgivande kan alltså intygas vara en europeisk exekutionstitel även om miniminormerna inte har iakttagits. Samma sak gäller beträffande officiella handlingar.

Miniminormerna är enligt artikel 12.2 tillämpliga också på förfarandet efter det att talan har förts mot en dom. Vid handläggningen vid tingsrätten efter det att en tredskodom har återvunnits eller efter det att ett mål har överlämnats från en kronofogdemyndighet måste således miniminormerna ha iakttagits för att en ny dom skall kunna intygas vara en europeisk exekutionstitel, naturligtvis under förutsättning att den nya domen avser en obestridd fordran i den mening som avses i artikel 3.1 b

eller c. Samma sak gäller beträffande en högre rätts dom, när det även i övrigt finns förutsättningar att intyga att domen är en europeisk exekutionstitel.

I artiklarna 13 och 14 finns miniminormer om delgivning. Delgivningssätten som förtecknas i artikel 13 förutsätts ge fullständig säkerhet om att den handling som delges har nått sin adressat. Sätten för delgivning som räknas upp i artikel 14 förutsätts ge en mycket hög grad av sannolikhet att handlingen har nått sin adressat. (Jfr beaktandesats 14.)

Följande svenska delgivningssätt faller in under artikel 13.1. Stämningsmannadelgivning där den sökta undertecknar mottagningsbeviset (3 § fjärde stycket delgivningslagen [1970:428]) omfattas av artikel 13.1 a. Av artikel 13.1 a omfattas även delgivning genom att handlingen överlämnas med bud och den sökta undertecknar ett delgivningskvitto eller mottagningsbevis, dvs. ordinär delgivning i form av s.k. buddelgivning (3 § första stycket delgivningslagen). Stämningsmannadelgivning där stämningsmannen intygar att den sökta har tagit emot handlingen (3 § fjärde stycket delgivningslagen) omfattas av artikel 13.1 b. Också särskild postdelgivning (3 § andra stycket delgivningslagen) omfattas av artikel 13.1 b. Delgivning genom att handlingen överbringas med post och där den sökta undertecknar och returnerar ett delgivningskvitto eller mottagningsbevis, dvs. ordinär delgivning eller delgivning med s.k. vitt kort (3 § första stycket delgivningslagen) omfattas av artikel 13.1 c. I den mån delgivning sker med fax eller e-post (överlämnande på något annat sätt enligt 3 § första stycket delgivningslagen) och den sökta undertecknar ett mottagningsbevis omfattas detta av artikel 13.1 d.

Av artikel 13.2 följer att en kallelse till en domstolsförhandling får ha delgivits gäldenären i enlighet med artikel 13.1 eller muntligen vid en tidigare domstolsförhandling avseende samma fordran. En förutsättning för det sistnämnda är att delgivningen har antecknats i protokollet från den tidigare domstolsförhandlingen.

Följande svenska delgivningssätt faller in under artikel 14.1. Surrogatdelgivning (12–14 §§ delgivningslagen) faller in under artikel 14.1 a och b. Kungörelsedelgivning genom s.k. spikning (15 § andra stycket delgivningslagen) omfattas av artikel 14.1 c. Kungörelsedelgivning genom anslående i myndighetens lokaler (17 § första stycket delgivningslagen) omfattas av artikel 14.1 d. Eftersom artikel 14.1 e anger postdelgivning utan mottagningsbevis som en godtagbar delgivningsmetod omfattas också förenklad delgivning (3 a § delgivningslagen), telefondelgivning (3 § tredje stycket delgivningslagen) och särskild delgivning med aktiebolag (9 § tredje stycket delgivningslagen). Något svenskt delgivningssätt som motsvarar innehållet i artikel 14.1 f finns inte.

Enligt artikel 14.2 får delgivning enligt artikel 14.1 inte ske om gäldenärens adress inte med säkerhet är känd.

När delgivning sker enligt artikel 14.1 a–d får delgivningen dokumenteras skriftligen. Vid delgivning enligt artikel 14.1 a eller b skall den skriftliga dokumentationen utgöras av ett mottagningsbevis från den delgivna personen. Om något sådant inte finns eller det rör sig om ett delgivningssätt som anges i artikel 14.1 c eller d, skall en behörig person skriftligen intyga vilket sätt som använts för delgivning, datum för del-

givning, samt, vid surrogatdelgivning, till vem handlingen lämnats och i vilket förhållande denne står till den sökta.

Nästan alla delgivningssätt som står till buds enligt delgivningslagen återfinns således i uppräknningen av godtagbara sätt för delgivning i artiklarna 13 och 14. En delgivningsmetod som dock inte återfinns är kungörelsedelgivning genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar och ortstidning eller endera av dessa (17 § första stycket första meningen delgivningslagen).

Enligt artikel 15 får delgivning i enlighet med artiklarna 13 och 14 också ske med gäldenärens ombud. Enligt 11 § delgivningslagen bör en handling överlämnas till ett eventuellt ombud i målet.

I artiklarna 16 och 17 uppställs miniminormer rörande den information som gäldenären skall ha fått i en stämningsansökan, kallelse eller motsvarande handling.

Även om miniminormerna i artiklarna 13–17 inte har uppfyllts kan ett avgörande som faller inom miniminormernas tillämpningsområde intygas vara en europeisk exekutionstitel, om avgörandet har delgivits gäldenären i överensstämmelse med kraven i artikel 13 eller 14 och gäldenären har haft möjlighet att föra talan mot avgörandet i enlighet med nationella bestämmelser men underlåtit att göra detta (artikel 18.1). Avhjälpan enligt artikel 18.1 torde inte komma att tillämpas i Sverige, eftersom det här inte finns några bestämmelser som anger att domar eller utslag skall delges parterna.

I artikel 18.2 anges ytterligare en möjlighet till avhjälpande av att miniminormerna inte har iakttagits. En dom kan enligt den artikeln intygas vara en europeisk exekutionstitel trots att miniminormerna om delgivning i artikel 13 eller 14 inte har iakttagits, om det av gäldenärens uppträdande vid domstolsförfarandena bevisas att denne personligen har tagit emot den handling som skulle delges i tillräckligt god tid för att kunna förbereda sitt svaromål.

I artikel 19 finns miniminormer om förfarandet efter det att ett verkställbart avgörande har meddelats. Endast om gäldenären har rätt att ansöka om en förnyad prövning av avgörandet på det sätt som föreskrivs i artikel 19 kan ett intyg om en europeisk exekutionstitel utfärdas.

Verkställighet (artiklarna 20–23)

Utan att det påverkar bestämmelserna i kapitel IV (artiklarna 20–23) i förordningen, skall verkställighetsförfarandet regleras av verkställighetsmedlemsstatens lagstiftning (artikel 20.1). Verkställighet i Sverige av en europeisk exekutionstitel skall således ske i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 20–23 och därutöver enligt de svenska bestämmelserna om verkställighet i utskökningsbalken. I artikel 20.1 anges vidare att ett utländskt avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel skall verkställas på samma villkor som ett avgörande som meddelats i verkställighetsmedlemsstaten. Av detta följer att vi inte får ha regler som missgynnar ett utländskt avgörande i förhållande till ett svenskt avgörande.

Vid en ansökan om verkställighet skall borgenären bifoga, förutom en kopia av domen, en kopia av intyget i vilket domen intygas vara en euro-

peisk exekutionstitel (artikel 20.2). Såväl kopian av domen som kopian av intyget skall enligt samma artikel uppfylla de nödvändiga villkoren för fastställande av deras äkthet.

Beträffande frågan om en eventuell översättning av intyget följer av artikel 20.2 c att intyget skall transkriberas eller översättas till verkställighetsmedlemsstatens officiella språk. Med transkribering avses omskrivning från ett annat alfabet, vilket kan komma att bli aktuellt i relation till bl.a. Grekland. Om det finns flera officiella språk, skall intyget översättas till det officiella språket eller ett av de officiella språken för domstolsförfaranden på den ort där verkställighet begärs. Varje medlemsstat får dessutom ange ytterligare något eller några av de officiella språken för Europeiska gemenskapens institutioner som den kan godkänna att intyg utfärdas på. Översättningen skall vara bestyrkt i enlighet med nationella regler för bestyrkande av handlingar.

Enligt artikel 20.3 får det inte krävas av en part att denne skall ställa säkerhet, gå i borgen eller deponera pengar på den grunden att han eller hon är utländsk medborgare eller har hemvist i en annan medlemsstat än den där verkställighet begärs. Bestämmelsen torde dock inte ha någon praktisk betydelse för svenskt vidkommande, eftersom det inte finns några svenska författningsbestämmelser med sådana krav.

Om det redan har meddelats en dom angående samma sak och mellan samma parter, skall enligt artikel 21.1 den behöriga domstolen på ansökan av gäldenären vägra verkställighet. För att verkställighet skall vägras krävs dock enligt samma artikel, förutom att den rör samma sak och är mellan samma parter, dels att den tidigare domen meddelades i verkställighetsmedlemsstaten eller är verkställbar i den staten, dels att den omständighet som gör domarna oförenliga inte har och inte heller kunde ha åberopats som en invändning under domstolsförfarandet i den stat där den nya domen meddelades (ursprungsmedlemsstaten).

En dom eller ett intyg från ursprungsmedlemsstaten får aldrig omprövas i sak i verkställighetsmedlemsstaten (artikel 21.2).

Enligt artikel 22 skall förordningen inte påverka vissa avtal som en medlemsstat har ingått i enlighet med artikel 59 i Brysselkonventionen. Stadgandet torde inte ha någon praktisk betydelse för svenskt vidkommande, eftersom Sverige inte har ingått några sådana avtal.

Enligt artikel 23 får en verkställighetsmyndighet besluta att begränsa verkställigheten till säkerhetsåtgärder, kräva säkerhet för fortsatt verkställighet eller när det föreligger exceptionella omständigheter vilandeförklara ärendet, om gäldenären har fört talan mot domen eller ansökt om förnyad prövning enligt artikel 19. Samma sak gäller, om gäldenären har ansökt om rättelse eller återkallelse av intyget enligt artikel 10. Artikel 23 reglerar inte hur beslut om säkerhetsåtgärder, krävande av säkerhet eller vilandeförklaring skall utformas. Av artikel 20 följer att nationell rätt, dvs. för svenskt vidkommande utsökningsbalken, kompletterar förordningens bestämmelser.

Förordningen är tillämplig inte bara på domar och utslag utan också på förlikningar som har godkänts av en domstol eller ingåtts inför en domstol, s.k. processförlikningar (artikel 24.1). En svensk stadfäst förlikning är inte att jämföras med en processförlikning (se Pålsson L., Brysselkonventionen, Luganokonventionen och Bryssel I-förordningen, Stockholm 2002, s. 274 f.). Som angetts ovan finns det inte några processförlikningar i Sverige.

Också officiella handlingar som är verkställbara i ursprungsmedlemsstaten kan verkställas på samma sätt som en dom (artikel 25.2).

Av artiklarna 24.2 och 25.2 följer att en processförlikning eller en officiell handling som har intygats vara en europeisk exekutionstitel skall verkställas utan att det behövs någon verkställighetsförklaring och utan att det finns någon möjlighet att motsätta sig verkställigheten. Av artiklarna 24.3 och 25.3 följer att stora delar av kapitel II och IV i förordningen är tillämpliga på processförlikningar och officiella handlingar. Att artiklarna 24.3 och 25.3 inte hänvisar till artikel 5 medför att processförlikningar och officiella handlingar kan verkställas utan att de för den skull erkänns, dvs. saken anses inte rättskraftigt avgjord. En verkställbar officiell handling eller processförlikning i förordningens mening utgör således inte hinder mot att talan väcks om samma sak. Inte heller hindrar en officiell handling eller en processförlikning verkställighet av en därmed oförenlig dom (jfr artiklarna 24.3 och 25.3 där det anges att artikel 21.1 inte skall vara tillämplig på processförlikningar och officiella handlingar). Artikel 21.2 är tillämplig på processförlikningar men inte på officiella handlingar. Innebörden av detta är att en officiell handling, men inte en processförlikning, får omprövas i sak i verkställighetsmedlemsstaten.

Om en processförlikning skall intygats vara en europeisk exekutionstitel, skall standardformulär II till förordningen användas (artikel 24.1). Om en officiell handling skall intygats vara en europeisk exekutionstitel, skall standardformulär III till förordningen användas (artikel 25.1).

Beträffande möjligheten att verkställa processförlikningar och officiella handlingar råder parallellitet i förhållande till vad som gäller enligt Bryssel I-förordningen, se artiklarna 57 och 58 i den förordningen.

Övergångsbestämmelse (artikel 26)

Förordningen trädde i kraft den 21 januari 2005. Enligt artikel 26 skall förordningens bestämmelser tillämpas på avgöranden som meddelats *efter* förordningens ikraftträdande. Detta innebär inte att den dom eller det utslag som skall intygats vara en europeisk exekutionstitel måste ha meddelats den 22 januari 2005 eller senare. Förordningen är i kraft den 21 januari 2005. En dom eller ett utslag som meddelats den 21 januari 2005 har alltså meddelats efter förordningens ikraftträdande och kan intygats vara en europeisk exekutionstitel. Beträffande processförlikningar är den avgörande tidpunkten i stället när förlikningen godkänts

eller ingåtts. Och beträffande officiella handlingar är den avgörande tidpunkten handlingens formella upprättande eller registrering. Bilaga 5

Förhållande till andra gemenskapsrättsakter (artiklarna 27 och 28)

Förordningen om den europeiska exekutionstiteln utgör ett alternativ till Bryssel I-förordningen, och borgenären kan således välja att i stället för att använda sig av förordningen om den europeiska exekutionstiteln söka erkännande och verkställighet enligt Bryssel I-förordningen (artikel 27).

Tillämpningen av EG:s delgivningsförordning påverkas inte (artikel 28). Om en svensk myndighet önskar delge en handling i en annan medlemsstat, kan den förordningens regler om samarbete med andra myndigheter tillämpas i den andra medlemsstaten. Syftet med delgivningsförordningen är alltså inte att reglera hur delgivning skall ske utan att underlätta samarbetet mellan domstolar och andra myndigheter vid gränsöverskridande delgivning.

Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser (artiklarna 29–33)

Av artikel 29 i förordningen följer att medlemsstaterna skall verka för att information sprids om nationella verkställighetsregler. Det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område anges som en särskild kanal för denna informationsspridning. Medlemsstaterna skall meddela kommissionen bl.a. vilka förfaranden för rättelse och återkallelse som står till buds samt de myndigheter som är behöriga att intyga att en officiell handling är en europeisk exekutionstitel (artikel 30.1). Kommissionen skall publicera informationen (artikel 30.2).

Standardformulären i bilagorna till förordningen kan ändras utan att någon ny EG-förordning behöver antas (artikel 31). I stället kan beslut tas av kommissionen, biträdd av den rådgivande kommitté som anges i artikel 32.

Förordningen trädde i kraft den 21 januari 2005 och tillämpas fullt ut sedan den 21 oktober 2005 (artikel 33).